ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 23ον | ΑΘΗΝΑΙ 15—31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1909 | ΑΡΙΘΜΟΣ 960

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ

Οἱ ΦΡΑΓΜΟΙ πίπτουν, τὰ κάγκελα τὰ σιδερένια θραύονται καὶ ὁ δρόμος μετ' ἐμποδίων, τὸν ὁποῖον αἱ γυναῖκες μὲ χίλια βάσανα καὶ ἀγῶνας εἶχαν ἀνοίξει ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀρχίζει νὰ γίνεται ἐλεύθερος. Δὲν ὑπάρχει πλέον μετρημένον καὶ περιωρισμένον φῶς ἀναπτύξεως καὶ προόδου διὰ τὰς γυναῖκας, διότι εἶναι γυναῖκες. Δὲν ὑπάρχουν διακρίσεις, ὑπεροχαὶ, νοόμετρα καὶ συνεπῶς ἀδικίαι, ὑποτιμήσεις, ἐξευτελισμοὶ διὰ τὸ φῦλον, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο καὶ ἐπιστεύετο ἀσθενὲς, ἐνῷ εἶναι δυνατὸν, ὡραῖον, ἐνῷ εἶναι καὶ ἄσχημον, πνευματικῶς πτωχότερον, ἐνῷ εἶναι πνευματικῶς ἀκμαῖον καὶ πλούσιον.

Καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ φανταστικαὶ ἀδυναμίαι, αἱ ὁποῖαι οὐδέποτε ὑπῆρξαν εἰς τὴν πραγματικότητα, ὀφείλονται εἰς τὴν παράδοσιν, εἰς τὴν πρόληψιν, εἰς μίαν μωρίαν μεγάλην τοῦ παρελθόντος. Διότι ἀφότου ὑπάρχει ἀνθρωπότης καὶ οἰκογένεια καὶ πολιτισμὸς τὰ κορίτσια γεννῶνται ἄνθρωποι ἄρτιοι πνευματικῶς καὶ ψυχικῶς ὅπως καὶ τὰ ἀγόρια, καὶ γονεῖς καὶ διδάσκαλοι ἦσαν σύμφωνοι εἰς τὸ νὰ ἀναγνωρίζουν τὴν ἰσότητα αὐτὴν, συχνὰ δὲ καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῶν κοριτσιῶν ἐπὶ τῶν ἀγοριῶν.

Ὡς νήπια, ὡς μαθήτριαι καὶ μαθηταὶ συνεβάδιζαν ἀδελφικὰ καὶ ὅταν πλέον ἔφθαναν εἰς ἕνα σημεῖον μαθήσεως, ὥστε νὰ ἀρχίσουν νὰ ἐννοοῦν τὰ καλὰ καὶ τὰ σοφὰ καὶ τὰ ὡραῖα, ἡ πολιτεία, οἱ νόμοι, τὸ κράτος μὲ ἕνα ἄλτ αὐθαίρετον ἐσταματοῦσαν τὴν μόρφωσιν τῆς κόρης, τῆς ἔκλειαν τὴν πόρταν τοῦ φωτὸς καὶ τὴν ἔστελλαν εἰς τὸ σκοτεινότερνν μέρος τοῦ σπιτιοῦ νὰ καταγίνεται εἰς τὸ νὰ τρυπᾷ ὑφάσματα, μὲ τὴν πρόφασιν νὰ τὰ μεταβάλῃ εἰς στολίδια καὶ νὰ κομποδένῃ κλωστὲς, τὰς ὁποίας ἐτιτλοφόρησαν μὲ τὸν πομπώδη τίτλον τῆς Τέχνης.

Φυσικὰ τὸ μυαλὸ ἐσταματοῦσεν εἰς τὴν ἀνάπτυξίν του καὶ αἱ ἀσχολίαι αὐταὶ τῶν κοριτσιῶν, αἱ τόσον ἄσκοποι καὶ ἀσήμαντοι, ἀντὶ νὰ τὰς ἐνδυναμόνουν καὶ νὰ τὰς γυμνάζουν εἰς τὴν ζωὴν, τὰς ἐξασθενοῦσαν, τὰς ἔκαμναν ματαίας καὶ ἐπιπολαίους, κατέστρεφαν ὅ,τι ὑπῆρχε μέσα των ἀρχικῶς καὶ ἐκ φύσεως ὡραῖον. Καὶ ἀπὸ ἄνθρωποι ἄρτιοι ποῦ εἶχαν γεννηθῇ μετεβάλλοντο εἰς κούκλες, εἰς νευρόσπαστα, εἰς ὄντα ἀδύνατα καὶ λεπτεπίλεπτα, καὶ καταδικασμένα εἰς μίαν διαρκῆ καὶ αἰωνίαν δούλωσιν.

Διὰ νὰ ἀλλάξῃ ἡ ἀντίληψις αὐτὴ τοῦ κόσμου διὰ τὸν μισὸν ἀκριβῶς πληθυσμὸν τῆς ἀνθρωπότητος ἐχρειάσθη νὰ ἐπέμβῃ ὁ πολιτισμὸς, ὁ ὁποῖος ἀνέτρεψε τόσας ἄλλας προλήψεις, ἐξετόπισε τόσας ἄλλας ἀνοήτους συνηθείας καὶ ἔφερε τὴν εἰρηνικὴν ἐπανάστασιν τῆς μεταβολῆς ἐν γένει τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Εἰς τὸ γενικὸν αὐτὸ ἀνακάτωμα, εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς πάλης ὅπου εὑρέθη ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος διὰ τὴν ἱκανοποίησιν ἀνωτέρων καὶ εὐγενεστέρων αὐτοῦ ἀναγκῶν, εἰς τὴν ζωὴν τοῦ

πνεύματος ποῦ γενικεύεται καὶ εὐρύνεται καὶ ἁπλόνεται καθ' ἡμέραν εἰς νέους κύκλους, ἡ γυναῖκα εὑρῆκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ δείξῃ τί εἶναι καὶ τί ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ, καὶ δειλὰ εἰς τὴν ἀρχήν, μὲ θάρρος ἀργότερα ἐτόλμησεν, ἠγωνίσθη, ἐπάλαισε καὶ ἐνίκησεν.

Κανεὶς πλέον δὲν τῆς διεκδικεῖ τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματος καὶ τὸ σθένος τῆς ψυχῆς καὶ κανεὶς δὲν συζητεῖ πλέον, ὅτι ὅσον τελειότερα μορφώνεται, τόσον ἐντελέστερα ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν προορισμόν της εἴτε ὡς μητέρα καὶ οἰκοδέσποινα, εἴτε ὡς κοινωνικὸς καὶ ἐθνικὸς παράγων.

Ὅπως εἰς ὅλα τὰ πράγματα καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς γυναικὸς ἡ ἐπίσημος πολιτεία ἔρχεται τελευταία καὶ μετὰ ἀδίκους δισταγμοὺς, νὰ τὴν ἐνισχύσῃ εἰς τὸν δρόμον της, νὰ τὴν βοηθήσῃ, νὰ τῆς παρέξῃ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα τόσον ἄφθονα καὶ ἄδικα καὶ μονομερῶς παρεῖχεν ἕως τώρα μόνον εἰς τὸν ἄνδρα.

Ἡ πρώτη ἐπίσημος καὶ εἰς ἡμᾶς ἐκδήλωσις μιᾶς πρὸς τὸ δίκαιον μεταστροφῆς τῆς πολιτείας εἶνε τὸ ἀναγνωρισθὲν εἰς τὰ κορίτσιά μας δικαίωμα νὰ λαμβάνουν μέρος διὰ διαγωνισμοῦ εἰς ὑποτροφίας, τὰς ὁποίας διάφοροι φιλάνθρωποι ἐκληροδότησαν, καὶ νὰ μεταβαίνουν εἰς Εὐρώπην πρὸς τελειοποίησίν των,

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Σπ. Στάης ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ὁποίου ἐλήφθη τὸ δίκαιον αὐτὸ μέτρον, ἐπέσυρε καὶ δικαίως ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ γυναικείου φύλου, ἔδειξε δὲ καὶ πνεῦμα προοδευτικόν, πνεῦμα ἀνακαινιστικόν, πνεῦμα ἀληθινῆς προόδου, τὸ ὁποῖον ἐν γένει δὲν ἀνθεῖ, δυστυχῶς, παρὰ εἰς πολὺ στενὸν καὶ περιωρισμένον κύκλον πολιτευομένων.

Ὁ κ. Στάης συντηρητικώτατος ἀκόμη—τίς οἶδε εἰς τὸ μέλλον τὶ θὰ συμβῇ— προεκήρυξε τὸν διαγωνισμόν του μόνον διὰ κορίτσια ἀσχολούμενα εἴτε εἰς ὡραίας τέχνας, εἴτε εἰς οἰκοκυρικὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ ἔργα. Τὴν εἰς τὰς ὡραίας τέχνας ἐπίδοσιν ἐνόησαν ὡς τώρα καὶ οἱ αὐστηρότεροι συντηρητικοὶ καὶ δι' αὐτὸ ἡ ἀποστολὴ τῆς Δος Λασκαρίδου διὰ τὴν ζωγραφικὴν καὶ τῶν δεσποινίδων Πρωΐου, Παλαμᾶ, Καμπανάκη καὶ Πανιᾶ, διὰ τὴν μουσικὴν δὲν εὗρε καμμίαν δυσκολίαν

Εἰς τὰ οἰκοκυρικὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ πλέον καὶ οἱ δυσκολώτεροι καὶ περισσότερον Ἀνατολῖται δὲν ἠμποροῦν παρὰ νὰ εἶναι ἐνθουσιασμένοι. Ὅλοι φωνάζουν καὶ γρυνιάζουν διότι αἱ γυναῖκες δὲν εἶναι καλαὶ οἰκοκυραὶ καὶ τὰ διαζύγια, τὰ ἔχοντα ὡς πρωτίστην ἀφορμὴν τὴν γκρύνια μεταξὺ συζύγων, πρέπει νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἄγνοιαν τῆς γυναικὸς διὰ τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν.

Ἡμεῖς δέκα ἔτη τώρα μὲ τὸ Οἰκοκυρικὸν καὶ Ἐπαγγελματικόν μας σχολεῖον τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλληνίδων καὶ μὲ μακρὰν εἰκοσαετῆ δημοσιογραφικὴν ἐργασίαν ἀγωνιζόμεθα νὰ στρέψωμεν τὴν προσοχὴν τῆς πολιτείας καὶ τῶν πλουσίων εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτήν. Πολιτεία καὶ πλούσιοι ἤρχισαν νὰ ἐννοοῦν περὶ τίνος πρόκειται. Ἡ Μαυρογένειος Σχολὴ τῆς Σάμου, ἡ ἱδρυομένη Ἐμπειρίκειος τῆς Ἄνδρου, ἡ Βαλιάνειος τῆς Κεφαλληνίας, ἡ Μηλάκειος τοῦ Βόλου, ἡ Χαροκόπειος τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἄλλαι μικραὶ ἱδρυθεῖσαι κατὰ καιροὺς εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἀπέδειξαν ὅτι οἱ πλούσιοι ἤρχισαν νὰ ἐννοοῦν πόσον μεγάλου κοινωνικοῦ καλοῦ πρόξενος θὰ ἀποβῇ ἡ ἐπιστημονικῶς καὶ συστηματικῶς πρακτικωτέρα μεταρρύθμισις τῆς γυναικείας ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ Πολιτεία δὲν ἔμεινεν ὀπίσω εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ εὐτυχῶς. Τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Σπ. Στάη εἰσαχθέντα εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδια τῆς γυναικείας παιδεύσεως, τὰ ὁποῖα βεβαίως θὰ ψηφισθοῦν ἐκ τῶν πρώτων, μεταρρυθμίζουν ἐν γένει τὸ ἐλλειπέστατον ἐκπαιδευτικὸν καθεστὸς ἐπὶ νέων βασεων, καθὼς ἔκαμαν ἕως τώρα ὅλοι οἱ λαοὶ τοῦ κόσμου. Ἡ ἀποστολὴ δὲ εἰς Εὐρώπην ἑπτὰ κοριτσιῶν δι' οἰκοκυρικὰ καὶ ἐπαγγελματικά, ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις προετοιμάζει οὕτω τὴν τελειοτέραν ἐπιτυχίαν εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν μεταρρύθμισιν τοῦ καθεστῶτος.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

ΕΙΣ ΤΑ ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΟΥ Κ. ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Πενῆντα χρόνια! Μιὰ ζωὴ ποῦ τελειώνει γιὰ μερικούς, μιὰ ζωὴ ποῦ δυναμόνει καὶ μεγαλόνει καὶ ἀνθοβολεῖ δι' ἄλλους. Ὁ ποιητὴς ποῦ ἑώρτασε προχθὲς τὰ πενῆντα του χρόνια εἶναι ἀπὸ τοὺς τελευταίους αὐτούς. Ἡ ἀκμὴ καὶ ἡ ἄνθησις τοῦ πνεύματός του εὑρίσκεται τώρα εἰς τὸ μεσουράνημά της.

Δὲν ἔχει δι' αὐτὸ οὔτε πλούτη, οὔτε τίτλους, οὔτε τιμάς. Τὸ σπιτάκι του τὸ ἁπλὸ καὶ ἀπέριττο εἶναι καὶ τώρα ἴδιο, ὅπως ἦταν καὶ εἴκοσι χρόνια πρίν. Μόνο του στόλισμα ἡ ἀγάπη, μιὰ ἀγάπη μεγάλη, γεμάτη θυσίαν καὶ ὡραιότητα καὶ αὐταπάρνησιν. Μιὰ ἀγάπη γυναικός, ποῦ τόσο ἔμορφα τὴν ἔχει ψάλει ὁ ποιητὴς, καὶ τόσον τέλεια πλαισιόνει τὴν ζωήν του.

Τὸ γραφεῖο τοῦ ποιητοῦ ποῦ σήμερα ἀνθοστόλισεν ἡ ἀγάπη αὐτὴ εἶναι ναὸς μικρός, εἰς τὸν

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΝΑΟΙ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Ὁ ἐν Ζακύνθῳ ναὸς τῆς Φανερωμένης)

ὁποῖον δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ προχωρήσῃ καμμιὰ φροντίδα καὶ καμμιὰ πεζὴ ἀνησυχία τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Φρουρὸς ἄγρυπνος ἡ ἀγάπη αὐτὴ φυλάττει γύρω καὶ παλαίει καὶ ἀγωνίζεται καὶ νικᾷ, χωρὶς ὁ ποιητὴς νὰ ἀφήσῃ τὰ φανταστικὰ ταξείδια του στοὺς κόσμους τοὺς ὡραίους, χωρὶς τῶν καθημερινῶν φροντίδων ἡ ἀνησυχία καὶ ἡ πάλη νὰ τὸν ταράττη καὶ νὰ τὸν ἐνοχλῇ.

Καὶ γι' αὐτὸ ὁ ποιητὴς φαίνεται πολὺ νέος. Ἂν ὡς ἄνθρωπος ἔχει καὶ αὐτὸς τὸ μερίδιόν του τῆς καθημερινῆς πεζῆς δουλειᾶς, ἂν εἰς τὸ ποιητικὸν μεγάλο ἔργο του, τὸ πολὺ πρῴϊμο καὶ δυνατὸ γιὰ ἕνα κοινωνικὸν περιβάλλον ποῦ πλέει ἀκόμη εἰς πνευματικὴν ἐξεκαθάριστην ἀνατολήν, ἀπογοητεύεται κἄποτε, ὅμως ὡς πατέρας καὶ ὡς σύζυγος ἔχει ὅλην τὴν εὐτυχίαν χαϊδεμένου παιδιοῦ, ποῦ χέρια ἀγαπημένα σκορπίζουν γύρω του ροδοπέταλα καὶ γέλοια φαιδρὰ καὶ γαλήνην καὶ ἡσυχίαν.

Μαζὴ μὲ τὰ πενῆντα χρόνια τοῦ πατέρα ἑορτάζετο εἰς τὴν προχθεσινὴν φιλικὴν συντροφιά μας καὶ ὁ ἀποχαιρετισμὸς τῆς «κόρης ποῦ παίζει τὄργανο», ὅπως τὴν εἶχε κἄποτε τραγουδήσει ὁ ποιητής.

Φεύγει ἡ καλὴ παιδούλα γιὰ τοὺς ὀνειρευτοὺς κόσμους ποῦ ἡ Τέχνη βασιλεύει, καὶ τὸ ὄργανό της ἐδῶ θὰ σιωπήσῃ καὶ ὁ πατέρας θὰ ψάλῃ τώρα μὲ μελαγχολίαν τὴν σιωπὴν αὐτήν, ποῦ ἀφίνει πίσω του ἕνα κορίτσι δέκα ὀκτὼ χρόνων ποῦ κάθε κίνημα καὶ γέλοιο καὶ λόγος της εἶναι μουσικὴ συμφωνία γιὰ τοὺς γονεῖς.

Μιὰ χαρὰ καὶ μιὰ μελαγχολία ἀδελφωμένες τὴν βραδειὰ αὐτὴ συμβολίζουνταν σ' ἕνα ὁλόλευκο κλαδὶ ἀμυγδαλιᾶς, ποῦ ἔστειλα στὸν ποιητὴ καὶ

ποῦ ἀνθίζει πλούσια καὶ γόνιμα εἰς ὑποσχέσεις καρποῦ ὡραίου κάτω ἀπὸ κάποια σύννεφα χειμωνιάτικα καὶ ἀπὸ τὴν κρύα πνοὴ τοῦ βορρᾶ.

Εἰς τὸ λουλούδι μου αὐτὸ ὁ ποιητὴς ἀφιερώνει τοὺς στίχους αὐτούς :

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΚΑΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

γιὰ τἄνθια τῆς μυγδαλιᾶς ποῦ μοῦ ἔστειλε στὴ γιορτὴ τῶν πενήντα μου χρονῶν.

Δέσποινα ἐσὺ στοχαστική, κορώνα τῆς γιορτῆς μου
τὸ χάρισμά σου, ὁλάνθιστο τῆς μυγδαλιᾶς κλωνάρι.
Τὴν πρασινάδα τῆς ζωῆς μου
τὴ σαβανώνει ἀργά, σιγά, τὸ χιόνι ἑνὸς Γενάρη.

Μὰ στὰ βαθιά, στὰ ὁλόβαθα τῆς θλιβερῆς ψυχῆς μου
ἀκαταμάχητη μιὰ ὁρμή, μιᾶς θείας ἀγάπης χάρη
ἐκεῖθε ἀπὸ τὰ σάβανα τῆς πράσινης ζωῆς μου
σαλεύει.—Χαῖρε, ὁλάνθιστο τῆς μυγδαλιᾶς κλωνάρι!

13 τοῦ Γενάρη 1909.

Κωστῆς Παλαμᾶς

ΣΤΗΝ ΚΟΡΗ ΠΟΥ ΠΑΙΖΕΙ ΤΟΡΓΑΝΟ

Μεσ' στὸ πολύφωνο ὄργανο τὰ γνωστικά σου χέρια
μὲ μιᾶς ἀγάπης χάϊδεμα, μὲ μιᾶς ὀργῆς ὁρμὸ
ξυπνᾶνε τὰ μιλήματα στὴ γλῶσσα ποῦ τἀστέρια
ἀπάνου σὲ ὀνειρόφεγγα τὴ ρίξαν ὡς ἐδῶ.

Ξένη, ἐφτασφράγιστη γιὰ μὲ τῶν ἤχων ἡ ἐπιστήμη,
ὅμως τῶν ἤχων ὁ ἔρωτας μὲ καίει μέσ' στὴν καρδιά·
μέσα μου στάχτη γίνεται τἀγρίμι, πάει τἀγρίμι,
καὶ τὸ χρυσάφι δείχνεται καθάριο μοναχά.

Μέσ' στὸ πολύφωνο ὄργανο τὰ γνωστικά σου χέρια
ξυπνᾶνε τὰ μιλήματα στὴ γλῶσσα τὴν ἀκέρια
ποῦ ὁ λόγος εἶναι ἀνήμπορος γιὰ νὰ τὴν πῆ·
καὶ ἡ τρυφεράδα καὶ ἡ χαρὰ καὶ πόνοι καὶ καημοὶ
κ' ἡ ἐλπίδα, κ' ἐσύ, θύμηση, κι' ὅσο ἔχει φῶς ἡ αὐγὴ
κι ὅσα σκοτάδια μέσα μου, τὰ πάντα γίνοντ' ἕνα,
ἕνα ὅραμα, ἕνα φάντασμα, πλάσμα ἕνα, μίαν εἰκόνα,
κ' ἔρχονται πρὸς ἐσένα·
κι' αὐτὸ τὸ πλάσμα, τὸ ὅραμα, τὸ φάντασμα, κ' ἡ εἰκόνα,
γιὰ νὰ σταθῆ ἀντικρύ μου.
παίρνει τὸ προσωπάκι σου τὸ παιδικό, καλή μου,
καὶ ἡ Μουσικὴ σαρκώνεται καὶ γίνεται κορμὶ
κ' ἐσ' εἶσαι τοῦ κορμιοῦ ἡ ψυχή.

Κωστῆς Παλαμᾶς

ΟΥΓΟΣ ΦΩΣΚΟΛΟΣ

Β'.

Χαῖρε Ζάκυνθος! Στὴς ὄχθαις τοῦ Ἀντίνορος,
Τὸ τελευταῖον τῶν θεῶν τῆς Τροίας καὶ τῶν πατέρων μ'
Ἄσυλον, τοὺς ὕμνους καὶ τὰ κόκκαλα θὰ δώσω
Καὶ εἰς ἐσὲ τὰς σκέψεις μου. Γιατὶ μ' εὐλάβειαν
δὲν ὁμιλεῖ εἰς τὴς θεὲς αὐτές, 'κεῖνος ποῦ τὴν πα-
[τρίδα λησμονεῖ.
Νησὶ ἱερὸ εἶν' ἡ Ζάκυνθος! Καὶ πρὶν ἀκόμη ὁ Πο-
[σειδῶν
φρούρια κτίση ἀπόρθητα γιὰ πόλεμο
τοῦ βασιλῆα τῆς Τρώας Λαομέδοντος,
στοὺς λόφους της ἐπάνω καὶ ἀπὸ κάτω ἀπ' τὴς σκιὲς
τῶν ἱερῶν δασῶν της βωμοὺς ἡ Ἄρτεμις
καὶ ἡ νύμφαις ὕψωναν.
Ὡραία εἶν' ἡ Ζάκυνθος, 'σαὐτὴν σκορπίζουν θησαυροὺς
τὰ Ἀγγλικὰ καράβια καὶ 'σαὐτὴν στέλλει
ἀπὸ 'ψηλὰ τὴς πειὸ γλυκεῖὲς ἀκτίνες του ὁ Φοῖβος ὁ
[αἰώνιος.
Κ' ἐκτεταμένα δάση ἀπὸ ἐλιὲς κι' ἀπὸ τὸ Διόνυσο
γόνιμα φορτωμένοι εἶν' οἱ λόφοι της.
Κ' ἡ αὔρες της ὑγεία θαλερὴ σκορπίζουνε
καὶ μυρωδεὲς ἀνθῶν πορτοκαλεᾶς καὶ κίτρων αἰωνίων.
'Σιγοῦσε ἡ θάλασσα ὁλόλαμπρη, γιατὶ βαστοῦσε
'Επάνω σὲ κογχύλι τὴς χαϊδεμένες, τῆς θεᾶς, τὴς
[Χάριτες.
Κ' ὅταν ἡ πρώτες τοῦ Ζεφύρου αὔρες ἀνάλαφρα φυ-
[σίξανε
Νεράϊδες, χίλιες, μύριες, ὡσὰν τὴς μέλισσες,
ὅταν, βουΐζοντας, ἀπ' τὰ μελίσσια βγαίνουνε,
κι' ὅλες γραμμή, ἀέρινα κοπάδια, χύνονται,
νέκταρ γιὰ νὰ ρουφήξουνε ἀπὸ τοὺς κάλυκες,
καὶ ἡ καρδιά των χαίρεται γιὰ 'ὸ καινούργο μέλι,
Ἔτσι κι' αὐτὲς 'στ' ἀπέραντα κι' ἀκτινοβόλα κύματα
κόρες ἀγαπημένες τοῦ ὠκεανοῦ
μὲ γυμνὰ στήθη πλέουνε, μὲ πέπλους ἁλαφροτάτους
τὴν πτερωτὴ χαρὰ 'π' ἀνοίγει δρόμο στοὺς θεοὺς
ἀκολουθῶντας, μαργαριτάρια ρίχνανε.
Κ' ἕνα φιλὶ ἀπ' τὴς ἀθῶες χάριτες
ἡ Νεράϊδες ἐποθοῦσανε...

Ἰδοὺ πῶς ψάλλει ὁ ποιητὴς τὴν Ζάκυνθον καὶ πῶς ἐμπνέεται τὸ ὡραιότερον, ἴσως, ποίημά του ἀπὸ τὸ κάλλος της. Εἰς τὰ γελαστά της ἀκρογιάλια ἐνθυμεῖται πῶς ἐγεννήθησαν αἱ Χάριτες καὶ ἐνθυμεῖται ἀκόμη ὅτι ἐκεῖ κ' αὐτὸς νέο παιδὶ ἐγνώρισε τὸν ἔρωτα.

Καὶ ἔχει τὴν βεβαιότητα, ὅτι, ὅπως αἱ Χάριτες ἀπηθανάτισαν τὸν φίλον του Κανόβα, ὅστις τὰς ἐλάξευσεν εἰς τὸ μάρμαρον, θὰ ἀπαθανατίσουν καὶ αὐτὸν ὁ ὁποῖος τὰς ὑμνεῖ μὲ τόσην δύναμιν. «Μαζῆ, λέγει, ἐγὼ μὲ τοὺς στίχους μου καὶ σὺ μὲ τὸ τεχνικὸν μάρμαρόν σου,

νέαν θὰ δώσωμεν 'σ τὰς Χάριτας ζωήν. Γιατὶ κ' ἐγὼ, ζωγραφίζω κ' εἰς τῆς φαντασίας τὰ γεννήματα, ψυχὴν ἐμπνέω αἰωνίαν. Περιφρονῶ τὸν στίχον ποῦ ἠχεῖ καὶ δὲν δημιουργεῖ. Γιατὶ ὁ Φοῖβος μοῦ εἶπε: Ἐγὼ πρῶτος καὶ τὸν Φειδίαν καὶ τὸν Ἀπελλῆν ὡδήγησα μὲ τὴν λύραν μου».

Καὶ πραγματικῶς ὁ ὕμνος του 'σ τὰς Χάριτας, ὕμνος γραμμένος εἰς διακοσίους ὀγδόντα στίχους εἶναι μαζῆ μὲ τὸν ὕμνον τῶν Τάφων ἀπὸ τὰ πλέον ἐμπνευσμένα καὶ δυνατὰ ποιήματά του, ποιήματα κλασικὰ τὰ ὁποῖα μαζῆ μὲ τὴν ἄλλην πλουσίαν πνευματικὴν παραγωγήν του, τοῦ ἐχάρισαν τὴν ἀθανασίαν.

Καὶ εἶναι ποικιλωτάτη καὶ εἰς πολλοὺς καὶ ὀγκώδεις τόμους δημοσιευομένη ἡ πλουσία αὐτὴ πνευματικὴ παραγωγὴ ἑνὸς Ἕλληνος, ὁ ὁποῖος ἔζησε καὶ ἐδόξασε τὴν Ἰταλίαν, ὅπως ὀλίγοι ἐκ τῶν συγχρόνων του Ἰταλῶν.

Δέκα ὀκτὼ μόλις χρόνων, εὐθὺς ποῦ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν Πάδοβαν, τὸ Πανεπιστήμιον τῆς ὁποίας ἀφῆκε χωρὶς νὰ τελειοποιηθῇ εἰς καμμίαν ἐπιστήμην, ἤρχισε νὰ γράφῃ διὰ τὸ θέατρον. Τὸ πρῶτον του ἔργον ἦτο ὁ Θιέστης, τραγῳδία ἡ ὁποία ἐπαίχθη εἰς τὴν Βενετίαν τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1797 καὶ ἡ ὁποία ἐνθουσίασε τὸ κοινὸν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Βεβαίως τὸ ἔργον αὐτὸ δὲν εἶναι τέλειον καὶ ὅμως οἱ κριτικοί του τὸ συνέκριναν μὲ τὸν Θιέστην τοῦ Σενέκα καὶ τοῦ Βολταίρου καὶ δὲν τὸ ἠῦραν διόλου κατώτερον τῶν ἔργων τῶν μεγάλων αὐτῶν συγγραφέων. Μετὰ τὸν Θιέστην ἀργότερα, μετὰ πολλὰ ἄλλα ἔργα του ποιητικὰ καὶ πεζὰ ὁ Φώσκολος ἔγραψε τὸν Αἴαντα. Ἀλλ' ἤδη ἡ δόξα εἶχεν ἀρχίσει νὰ τοῦ δημιουργῇ ἐχθροὺς, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ φθόνον διέδωκαν πρὸ τῆς παραστάσεως ὅτι ὁ Φώσκολος εἰς τὸ ἔργον του αὐτὸ ἐχαρακτήριζεν ἐξέχοντα πολιτικὰ πρόσωπα τῆς ἐποχῆς καὶ ὅτι εἰς μὲν τὸν Ἀγαμέμνονα ἀπεικόνιζε τὸν Ναπολέοντα; εἰς τὸν Αἴαντα τὸν Moreau καὶ εἰς τὸν Ὀδυσσέα τὸν Fouché. Ἡ συκοφαντία ἐπέτυχε καὶ ἡ παράστασις τοῦ Αἴαντος ἀπηγορεύθη.

Ἔκτοτε ὁ Φώσκολος ἀρχίζει πραγματικῶς νὰ ἀναμιγνύεται κάπως εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἀπογοητευμένος, διότι ὁ Ναπολέων, κυρίαρχος τότε τοῦ κόσμου, ἀντὶ νὰ ἐπανιδρύσῃ εἰς τὴν Βενετίαν μίαν δημοκρατίαν λαϊκὴν, παραδίδει αὐτὴν εἰς τὴν Αὐστρίαν, ἐξανίσταται μετὰ τῶν ἄλλων κατὰ τοῦ νέου καθεστῶτος.

Καταδιωκόμενος ἀπὸ τοὺς Αὐστριακοὺς ἐξορίζεται, καὶ ἀπὸ τὸ Μιλάνον καὶ τὴν Φλωρεντίαν, ὅπου ἔζη, δημοσιεύει ἐν εἴδει μυθιστορήματος ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Jacopo Ortis μίαν ἀλληλο-

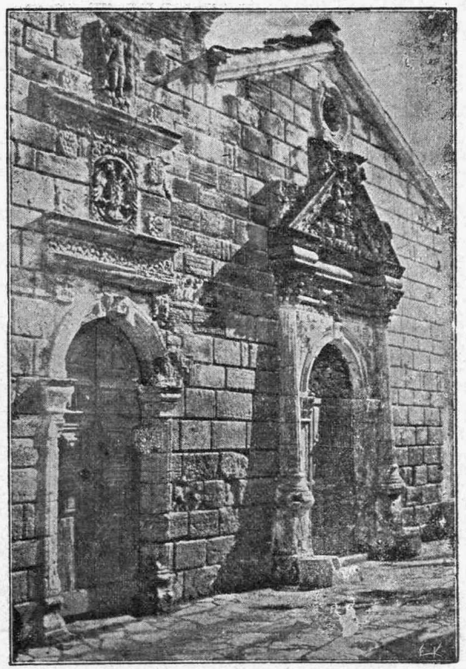

Τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ναοῦ τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων.

γραφίαν μακράν, εἰς τὴν ὁποίαν χύνει ὅλην τὴν χολήν του διὰ τὸ νέον καθεστὸς τῆς Βενετίας. Ἡ περιγραφὴ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀποτελοῦν τὴν μεγαλειτέραν ἀξίαν τοῦ ἔργου αὐτοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον εἰκονίζεται καὶ αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς μὲ τὸν ὑπερήφανον καὶ ἀδάμαστον χαρακτῆρα. Εἰς τὸν Jacopo Ortis ἡ Ἰταλικὴ γλῶσσα εἶναι ἐντελῶς ποιητική, τὸ style δὲ τόσον ὡραῖον, ὥστε τὸ βιβλίον αὐτὸ κατέστη τὸ δημοτικώτερον ἀπὸ τὰ ἔργα του εἰς ὅλην τὴν Ἰταλίαν. Ἡ μία ἔκδοσις διεδέχετο τὴν ἄλλην εἰς διαφόρους πόλεις καὶ τῆς Ἰταλίας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ πληρεστέρα ὅμως εἶναι ἡ ἔκδοσις ποῦ ἔγινεν εἰς τὴν Ζυρίχην ἀπὸ αὐτὸν τὸν Φώσκολον καὶ εἰς τὴν ὁποίαν δημοσιεύεται καὶ ἡ ἐπιστολὴ τῆς 17ης Μαρτίου τοῦ 1898 εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Φώσκολος λέγει φανερὰ τὴν γνώμην του περὶ τοῦ Ναπολέοντος,

Ἀλλ' ὁ Φώσκολος δὲν εἶναι πολεμικὸς μόνον ὡς συγγραφεύς Κατατάσσεται ὡς ἐθελοντὴς εἰς τὴν λομβαρδικὴν λεγεῶνα, λαμβάνει μέρος εἰς τὴν καταστρεπτικὴν ἐκστρατείαν τοῦ 1799, κλείεται καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Γένουαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πολιορκίας καὶ τῆς πτώσεώς της. Ἔπειτα ὅμως μετὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς Λομ-

βαρδίας ὁ Φώσκολος ἐπιστρέφει εἰς τὸ Μιλάνον καὶ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης ἐπαναλαμβάνει τὰς φιλολογικάς του ἀσχολίας

Εἰς τὸ Συνέδριον τῶν Ἰταλῶν βουλευτῶν τὸ ὁποῖον ὁ Ναπολέων διωργάνωσεν εἰς Λυὼν κατὰ τὸ *1802*, μὲ τὸν σκοπὸν ἱδρύσεως νέου συντάγματος διὰ τὴν δημοκρατίαν τῶν Ἄλπεων, ὁ Φώσκολος ἐξελέγη ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀνατεθεῖ νὰ συνταχθῇ μία ἔκθεσις τῆς καταστάσεως τῆς χώρας καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν τοῦ λαοῦ, διὰ νὰ γράψῃ τὴν ἔκθεσιν αὐτήν.

Ὁ Φώσκολος ἐδέχθη καὶ περιέγραψεν εἰς ὕφος καθαρῶς τῶν Φιλιππικῶν τοῦ Δημοσθένους ὅλας τὰς πιέσεις καὶ τοὺς διωγμοὺς καὶ τοὺς ἐξευτελισμοὺς τοὺς ὁποίους ὑφίστατο ὁ Ἰταλικὸς λαὸς ἀπὸ τὰς Γαλλικὰς στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς ἀρχάς.

Αἱ καταδιώξεις τοῦ κλήρου, οἱ ἀριστοκρατικοὶ διωγμοὶ καὶ ὅλαι αἱ καταχρήσεις τοῦ θριαμβεύοντος κόμματος περιεγράφησαν μὲ τόσην δύναμιν καὶ πάθος καὶ πόνον πατριώτου, ὥστε ἐκρίθη ἐντελῶς ἀκατάλληλος διὰ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸν Ναπολέοντα.

Ἐδημοσιεύθη ὅμως ἀργότερα εἰς Μιλᾶνον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ρητορικὸς πρὸς τὸν Βοναπάρτην διὰ τὸ Συνέδριον τῆς Λυών», καὶ εἶναι σπουδαιότατον ἱστορικὸν μνημεῖον τῆς ἐποχῆς, καὶ μία περιπλέον ἔνδειξις τοῦ ὑπερηφάνου πατριωτικοῦ χαρακτῆρος τοῦ Φωσκόλου, ὡς καὶ τοῦ ἐπαναστατικοῦ του πνεύματος.

Οἱ κριτικοὶ καὶ βιογράφοι του καὶ διὰ τὸν Φιλιππικὸν αὐτὸν, ἐν γένει δὲ καὶ διὰ τὴν πολιτικήν του κατὰ τῶν δυναστῶν τῆς Ἰταλίας, τὸν παρομοιάζουν μὲ τὸν Δάντην καὶ μὲ τὸν Ἀλφιέρη, παρομοίωσις κολακευτικωτάτη διὰ τὸν Ἕλληνα ποιητήν.

Ὀλίγον ἀργότερα ὁ Φώσκολος ἐπανέρχεται πάλιν εἰς τὸν στρατὸν καὶ κατατάσσεται εἰς ἕνα Ἰταλικὸν σύνταγμα τῆς Βολώνιας, προωρισμένον νὰ ὑπερασπισθῇ τὰ βόρεια παράλια τῆς Ἀδριατικῆς κατὰ ἀπειληθείσης τότε Ἀγγλικῆς ἐπιθέσεως. Τὸν καιρὸν ποῦ τοῦ ἀφίνουν ἐλεύθερον αἱ στρατιωτικαί του ὑποχρεώσεις διαθέτει διὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ «ὕμνου τοῦ Καλλιμάχου εἰς τὴν κόμην τῆς Βερενίκης» μὲ πλῆθος παραπομπῶν, σημειώσεων καὶ εἰκόνων. Καὶ ἔπειτα μεταφράζει ἀπὸ τὸ Ἀγγλικὸν τὸ «αἰσθηματικὸν ταξεῖδι» τοῦ Sterne, τὸ ὁποῖον εἰργάσθη καὶ ἐκαθάρισε μὲ τόσην τέχνη, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ἡ ὡραιοτέρα καὶ τεχνικωτέρα μετάφρασις ποῦ ἐγράφη εἰς τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν. Ὅταν τὸ σύνταγμά του διελύθη, ἀπεσύρθη εἰς τὴν Brescia, ὅπου ἔγραψε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸ ἀριστούργημά του il Carme dei Sepolcri τὸν Ὕμνον τὸν Τάφων», τὸ ὁποῖον τοῦ ἐνέπνευσεν ἡ τυραννικὴ καὶ πάλιν ἀπαγόρευσις τῶν ἀρχῶν, τῆς ἱδρύσεως μνημείων ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἐπιφανῶν νεκρῶν καὶ ἡ διαταγὴ τῆς ἐκτὸς τῶν πόλεων μεταφορᾶς τῶν νεκροταφείων.

«Ὁ ὕμνος τῶν Τάφων» μετεφράσθη ἀπὸ πολλοὺς, χωρὶς δυστυχῶς καμμία μετάφρασις νὰ ἀποδίδῃ τὸ κάλλος καὶ τὴν ἁρμονίαν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ πρωτοτύπου. Μία μετάφρασις τοῦ Καλοσγούρου ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Τέχνην» τοῦ *1898*, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς οἱ στίχοι εἶναι ἀρκετὰ ξηροὶ καὶ ψυχροί, χωρὶς τίποτε ἀπὸ τὴν ὁμηρικὴν ὡραιότητα καὶ δύναμιν καὶ ἁπλότητα τοῦ φημισμένου ποιήματος.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

ΤΟ ΜΑΝΤΥΛΙ

Τὰ ΜΑΝΤΥΛΙΑ ἦσαν γνωστὰ εἰς τὴν ἑλληνοβυζαντινὴν ἐποχὴν, μᾶς βεβαιόνει ὁ κύριος Gayet, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ φορέματα δὲν εἶχαν τσέπες τὰ ἐκρατοῦσαν εἰς τὸ χέρι. Ὁ κύριος Gayet ηὗρε μαντύλια ἄσπρα καὶ νταμωτὰ εἰς τὰ χέρια τῶν νεκρῶν εἰς τὰς νεκροπόλεις ὅπου ἀνέσκαψε.

Ὁ Ἀριστοφάνης μᾶς ἐξηγεῖ πῶς οἱ Ἕλληνες κατώρθωναν νὰ περνοῦν χωρὶς μαντύλια, ἀκόμη καὶ κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ Περικλέους. Εἰς τὴν κωμῳδίαν του οἱ «Ἱππεῖς», ὁ Κλέων καὶ ὁ ἀλλαντοπώλης διὰ νὰ ἑλκύσουν τὴν εὔνοιαν τοῦ ἀνοήτου Δήμου, ὁ ὁποῖος προσωποποιεῖ τὸν λαὸν τῶν Ἀθηνῶν, λέγουν:

— Ὅταν θὰ ἀπομυτισθῇς, ὦ Δῆμε, σκούπισε τὰ δάκτυλά σου εἰς τὰ μαλλιά μας.

Γνωρίζομεν λοιπὸν ὅτι οἱ συμπατριῶται τοῦ Περικλέους καὶ τῆς Ἀσπασίας δὲν μετεχειρίζοντο μαντύλια. Τὰ ἐπίσημα πρόσωπα ἐσκούπιζαν τὰ μάτια των μὲ τὸ μανδύα των ἔτσι κάμνει ὁ Ἀγαθοκλῆς, ἀδελφὸς μιᾶς βασιλίσσης τῆς Αἰγύπτου, εἰς μίαν δημόσιον συνάθροισιν, ἡ ὁποία ἔγεινεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Ἐγνώριζον τὸ μαντύλι εἰς τὴν Ρώμην κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Κικέρωνος, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐμεταχειρίζοντο διὰ τὴν χρῆσιν ὅπου τὸ μεταχειριζόμεθα ἡμεῖς σήμερον.

Εἰς τὴν Ρώμην, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος μετεχειρίζετο τὸ μαντύλι ἐμπρὸς εἰς ἄλλους ἐθεωρεῖτο ὡς κακομαθημένος.

Εἰς τὸ σπίτι ἦτο ἐπιτετραμμένον εἰς τὰς

Ρωμαίας νὰ μεταχειρίζονται τὰ μαντύλια των, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔκαμναν, διότι ἐγνώριζαν ὅτι θὰ ἐγίνοντο δυσάρεστοι εἰς τοὺς συζύγους των.

Καὶ ὄχι μόνον οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι, ἀλλ' ἀκόμη καὶ οἱ Πέρσαι, διὰ νὰ μὴν ἀναφέρωμεν παρὰ τοὺς λαοὺς διὰ τοὺς ὁποίους ἔχομεν πληροφορίας, δὲν μετεχειρίζοντο μαντύλια.

Εἶνε δὲ περίεργον ὅτι τὸ μαντύλι κατὰ τὴν ἐμφάνισίν του ἐχρησίμευε... εἰς τὸ νὰ διώχνουν τὴς μῦγες καὶ μόνον κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Rabailés ἤρχισαν νὰ τὸ μεταχειρίζωνται διὰ τὴν σημερινὴν χρῆσιν.

Κατὰ τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα μετεχειρίζοντο ἀκόμη ἀντὶ μαντυλιοῦ τὰ δάκτυλα καὶ οἱ γλύπται τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀπηθανάτισαν τὴν κίνησιν αὐτὴν, τὴν τόσον ὀλίγον καλλιτεχνικὴν εἰς μερικὰ τῶν ἀγαλμάτων των, ἰδίως εἰς ἐπιτύμβια συμπλέγματα.

Κατὰ παράδοσιν, ἡ ὁποία ὅμως δὲν στηρίζεται εἰς σοβαρὰς βάσεις, τὸ μαντύλι τῆς τσέπης δὲν φαίνεται εἰς τὴν Εὐρώπην παρὰ κατὰ τὸ *1540* εἰς τὴν Βενετίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα fazzoletto. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐπέρασε τὰς Ἄλπεις καὶ ἄρχοντες καὶ ὡραῖαι τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐρρίκου II τὸ υἱοθέτησαν μὲ προθυμίαν.

Τὸ μαντύλι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦτο ἀκόμη ἀντικείμενον πολυτελείας καὶ κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἐρρίκου III ἤρχισαν νὰ τοῦ βάζουν μυρουδιά. Εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Καρόλου IX τὸ κρατοῦν εἰς τὸ χέρι ἢ τὸ τοποθετοῦν μαζῆ μὲ τὰ γάντια, τὰ μικρὰ νομίσματα καὶ τὰ χαρτιὰ μέσα εἰς τὸ βαλάντιό τους καὶ δὲν τὸ μεταχειρίζονται παρὰ εἰς τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην. Θὰ ἦτο ὑπερβολὴ νὰ εἴπωμεν ὅτι κατὰ τὸν δέκατον ἕβδομον ἀγῶνα ἡ χρῆσις τοῦ μαντυλιοῦ ἦτο τελείως ἄγνωστη, ἀλλ' εἶνε βέβαιον ὅτι δὲν τὸ μετεχειρίζοντο παρὰ σπανίως.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου XIV εἶχαν μαντύλια κεντημένα ὁλόγυρα καὶ μὲ τέσσαρες φοῦντες εἰς τὴς ἄκρες, ἢ μαντύλια εἰς τὸν λαιμὸν μὲ ταντέλλες, τὰ ὁποῖα ἔδωκαν τὴν ἰδέαν τῶν μεγάλων γυριστῶν γιακάδων τῆς ἐποχῆς.

Οἱ μεγάλοι γιακάδες μὲ τὰ κεντήματα ἐξηφανίσθησαν μὲ τὸν θάνατον τῆς Ἄννας τῆς Αὐστρίας καὶ ὅταν ἐξήρχοντο μετεχειρίζοντο μεγάλα μαντύλια ὁλόγυρα εἰς τὸν λαιμόν. Ἡ λέξις «μαντύλι» εἶχε καθὼς βλέπομεν σημασίαν πολὺ διάφορον κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς ἀπὸ ἐκείνην ὅπου τοῦ δίδομεν σήμερον.

Οἱ ἄρχοντες οἱ ὁποῖοι ἔπιναν φοβερὰ ταμπάκο, τὸν ἔρριχναν ἐπάνω εἰς τὰ φορέματά των καὶ εἰς τοὺς ὡραίους ἀπὸ ταντέλλα φιόγκους, ὅπου ἐστόλιζαν τὸ στῆθός των, ἀλλὰ δὲν εἶχαν μαντύλι διὰ νὰ τὸν τινάξουν. Αἱ κυρίαι τὸ ἔκαμαν τῆς μόδας, καὶ μάλιστα ὡς ἀντικείμενον πολυτελείας.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἔκαμαν καὶ μαντύλια ζωγραφισμένα μὲ διαφόρους παραστάσεις, γεωγραφικοὺς χάρτας, μάχας, στρατιωτικὰ γυμνάσια, πορτραῖτα καὶ διάφορα ἄλλα Καὶ σήμερον βλέπομεν τέτοιου εἴδους μαντύλια, ἀλλ' εἶνε ἔργα ἀσήμων καλλιτεχνῶν.

Ὅταν ἐπανῆλθον αἱ ἑλληνικαὶ μόδαι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ὑπατίας τοῦ Ναπολέοντος αἱ ὡραῖαι εὑρέθησαν πολὺ στενοχωρημέναι ποῦ νὰ βάζουν διάφορα μικρὰ ἀναπόσπαστα ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα εἶχαν συνήθειαν νὰ φέρουν πάντοτε μαζῆ των, ἀφοῦ τὰ φορέματά των δὲν εἶχαν πλέον θέσιν, οὔτε διὰ τὸ βαλάντιον, οὔτε διὰ τὸ μαντύλι. Ἐφαντάσθησαν τότε νὰ συνοδεύωνται εἰς τὸν περίπατον, ἀπὸ νέας θεραπενίδας, αἱ ὁποῖαι ἐκρατοῦσαν τὰ ἀντικείμενα αὐτῶν.

Θὰ πιστεύσετε ὅτι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν οἱ περισσότεροι Ρῶσσοι στρατιῶται δὲν ἐγνώριζαν τὴν χρῆσιν τοῦ ὑγιεινοῦ αὐτοῦ μικροῦ κομματιοῦ τοῦ πανιοῦ. Καὶ ὅμως εἶνε ἀληθέστατον, καθὼς ἀπεδείχθη διὰ στατιστικῆς, μόνον πρὸ ὀλίγου αἱ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ τῆς Ρωσσίας ἀπεφάσισαν νὰ ἔχῃ μέρος ἀναπόσπαστον τὸ μαντύλι εἰς τὰς ἀποσκευὰς τῶν στρατιωτῶν

Οἱ Ἰάπωνες εἶνε πλέον καθαροὶ, ἑπομένως καὶ περισσότερον πολιτισμένοι· ἀντὶ μαντύλια μεταχειρίζονται μικρὰ τετράγωνα κομμάτια ἀπὸ μαλακὸ χαρτὶ, τὰ ὁποῖα φυλάττουν διπλωμένα μέσα εἰς τὰ πλατειὰ φορέματά των καὶ τὰ ὁποῖα πετοῦν ἅμα μεταχειρισθοῦν.

Ἐὰν καλῶς ἐξετάσωμεν τὸ πρᾶγμα οἱ Ἰάπωνες, οἱ ὁποῖοι πετοῦν εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τὰ χάρτινα μαντύλια των, κάμνουν μεγάλον κακὸν εἰς τοὺς νόμους τῆς ὑγιεινῆς. Θὰ ἔκαμναν δὲ πολὺ καλλίτερα, ἐὰν τὰ ἔρριχναν εἰς τὴν φωτιά. Τὰ μεταχειρισμένα μαντύλια δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ εἶνε φορεῖς μολυσματικῶν ἀσθενειῶν.

Ἐπὶ τοῦ παραδείγματος αὐτοῦ στηριζόμενον ἕνα παρισινὸν νοσοκομεῖον, ὑπεστήριζεν ἄλλοτε εἰς τὰ ἰατρικὰ Συνέδρια ὅτι θὰ ἦτο πολὺ προτιμότερον ἀντὶ μαντυλιῶν νὰ μετεχειρίζοντο οἱ ἀσθενεῖς ἕνα κομμάτι μαλακὸ χαρτὶ, ὅπως εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, μόνον μετὰ τὴν χρῆσιν νὰ καίεται. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν δὲν θὰ ὑπῆρχε πλέον ἀνάγκη νὰ πλύνομεν καὶ ἀπολυμαίνομεν τὰ μαντύλια μας.

Docteur Cabanès

(Μετάφρ. ὑπὸ Εἰρ. Νικολαΐδου)

Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

(Αἱ μαθήτριαι καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης)

Ἀλκιβιάδης. Ἐλάβατε τὰ νέα φορέματα; Καὶ σᾶς ἤρεσαν;

Θεοδότη. Τὰ δῶρα σου εἶναι βασιλικά, Ἀλκιβιάδη, καὶ σὲ εὐχαριστοῦμεν. Βεβαίως εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἐλευσῖνος καμμία ἄλλη ἀπὸ ἡμᾶς τὰς τρεῖς δὲν θὰ ἔχῃ τόσον ὡραῖα φορέματα. Φαντάσου πόση εἶναι ἡ λεπτότης τοῦ ἰδικοῦ μου, ὥστε νὰ διακρίνωνται αἱ διακλαδώσεις τῶν φλεβῶν τοῦ σώματος.

Ἀλκιβιάδης. Τὰ εἶχα παραγγείλει εἰς τὸ μεγάλο ἐργοστάσιον τῆς Κῶ. Καὶ εἶναι τὰ λεπτότερα ὅπου ὑφάνθησαν ἕως τώρα εἰς τὸν κόσμον. Τὸ μετάξι εἶναι Ἰνδικόν, καὶ τόσον ἁπαλόν, ὥστε μοῦ φαίνεται ᾽σὰν νὰ μοῦ χαϊδεύουν τὸ σῶμα, ὅταν φορῶ τὰ ἀπὸ τὸ ὕφασμα αὐτὸ ἐσώρρουχά μου. Εἶναι ἡδονικὰ ὑφάσματα αὐτὰ καὶ σᾶς τὰ ἐχάρισα ὁμολογῶ, μὲ κάποιαν ὀπισθοβουλίαν...

Μυρτώ. Ἐὰν ἐξακολουθήσῃς νὰ ᾽μιλῇς μὲ ὀπισθοβουλίας θὰ σοῦ τὰ ἐπιστρέψωμεν.

Ἀλκιβιάδης. Σφραγίζω ἀμέσως τὸ φρικῶδες αὐτὸ στόμά μου, ποῦ μοιάζει ᾽σὰν τὰ πολὺ ζωηρὰ καὶ ἀνυπότακτα ἄλογα. Καὶ περιμένω τὴν ἑορτὴν τῆς αὔριον γιὰ νὰ θαυμάσω τὰς διακλαδώσεις τῶν φλεβῶν.

Μυρτώ. Τὸ ὕφασμα ἐκεντήθη μὲ μαργαριτάρια καὶ αἱ διακλαδώσεις τῶν φλεβῶν ἐκρύφθησαν. Ὥστε εἰς μάτην περιμένεις. Ἄλλως ἡ Ἀσπασία δὲν θὰ μᾶς ἐπέτρεπε νὰ φανῶμεν γυμνὰ τόσον εἰς τὴν ἑορτήν.

Ἀλκιβιάδης. Ἡ Ἀσπασία φαίνεται αὐστηρὰ πολὺ καὶ σοβαρὰ τώρα τελευταίως. Νομίζω ὅτι ζηλεύει τὰς νεωτέρας καὶ ὡραιοτέρας ἀπ᾽αὐτήν.

Θεοδότη. Εἶσαι γελοῖος, Ἀλκιβιάδη. Ἡ Ἀσπασία ζηλότυπος! Καὶ πιστεύεις ὅτι εἶσαι ἔξυπνος. Ἀνόητε! Ἡ Ἀσπασία εἶναι μελαγχολικὴ πολύ, διότι τὴν ἀνησυχοῦν τὰ πράγματα τῶν Ἀθηνῶν.

Μυρτώ. Ἀλήθεια, εἰς δύο χρόνια μέσα ὅλοι οἱ μαθηταὶ τοῦ Φειδίου ἐξεπατρίσθησαν καὶ ἐργαστήρια καλλιτεχνῶν ἱδρύονται παντοῦ κ᾽ αἱ πόλεις ὅλαι ἀρχίζουν νὰ ἁμιλλῶνται μὲ τὰς Ἀθήνας εἰς μνημεῖα ὡραῖα θεῶν καὶ ὑπέροχα ἔργα Τέχνης.

Ἀλκιβιάδης. Προχθὲς ἀκόμη ἕνας Σπαρτιά-

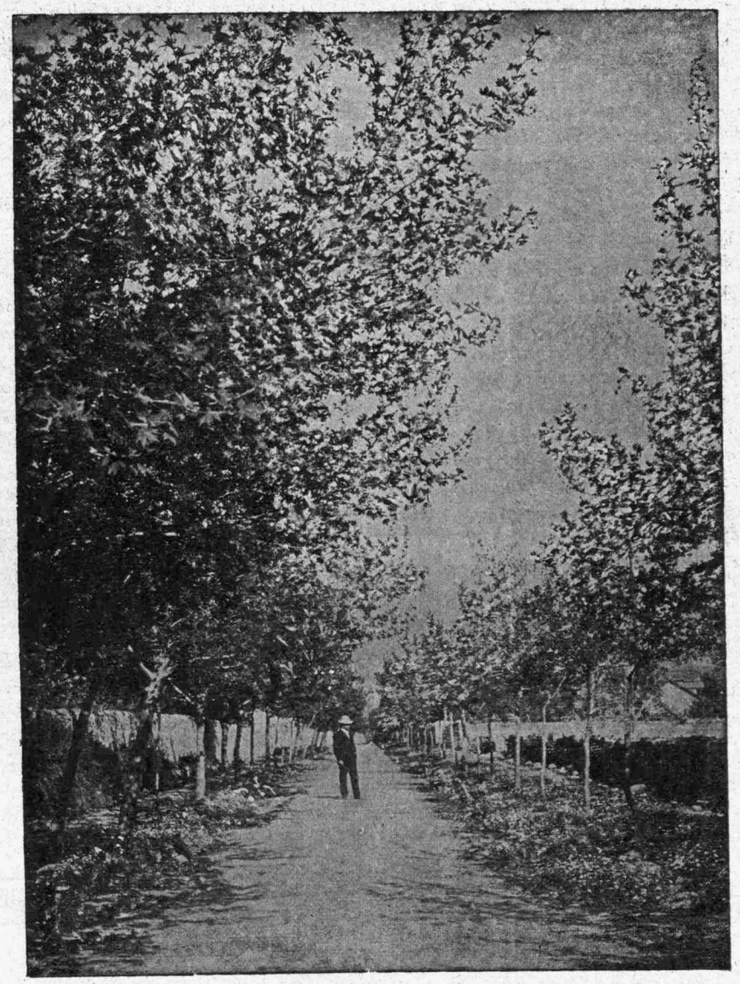

Η ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΗ ΚΙΦΙΣΙΑ

της παρωμοίαζε τὴν ἀγορὰν τῆς Σπάρτης μὲ τὴν Ἀγορὰν τῶν Ἀθηνῶν. Ὅταν κυριεύσωμεν τὰς Ἀθήνας, ἔλεγεν εἰς ἕνα φίλον μου Ἀθηναῖον, δὲν θὰ τολμᾶτε νὰ λέγετε πλέον ὅτι ἀπολίτιστοι Σπαρτιᾶται σᾶς ἐνίκησαν. Ἐὰν πολιτισμὸς θὰ εἴπῃ πλοῦτος ὡραίων μαρμάρων, εἰς αὐτὸ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη σᾶς ἀκολουθοῦμεν κατὰ βῆμα.

Θεοδότη. Ἂς καμαρώνουν τώρα οἱ ὀλιγαρχικοὶ διὰ τὸ κατόρθωμά των. Ἐὰν ὁ Φειδίας δὲν ἐξωρίζετο, ἕδρα τοῦ πολιτισμοῦ θὰ ἔμεναν πάντοτε αἱ Ἀθῆναι.

Ἀλκιβιάδης. Δὲν εἶμαι σύμφωνος μαζή σου, Θεοδότη Παρθενῶνα δὲν θὰ ἀποκτήσουν ποτὲ οἱ Σπαρτιᾶται, ἀλλ' οὔτε ποτὲ ἄγαλμα θεοῦ, τὸ ὁποῖον νὰ ἠμπορῇ νὰ συγκριθῇ μὲ τὴν χρυσολεφαντίνην θεὰν τῆς Ἀκροπόλεως.

(Ἔρχεται ἡ Ἀσπασία). *Ἀσπασία.* Τί νέα πάλιν μᾶς φέρει τὸ χαϊδεμένο μας καὶ ἄτακτο παιδί;

Ἀλκιβιάδης. Ἕνα νέον πολὺ παλαιόν, ὦ θεία Ἀσπασία. Τὸν αἰώνιον πόθον του νὰ σὲ βλέπῃ, νὰ σὲ ἀκούῃ καὶ νὰ σὲ θαυμάζῃ. Ἀλλὰ διατί πάλιν κατηφὴς καὶ μελαγχολική. Κανένα νέον τέχνασμα τῆς Κλεονίκης;

Ἀσπασία. Τὰ τεχνάσματα τῆς Κλεονίκης δὲν μὲ φοβίζουν τόσον, ὡς εἰξεύρεις, ὅταν ἔχουν ὡς σκοπὸν ἐμὲ καὶ τὸν Περικλέα μόνον. Ἀλλὰ τώρα τὸ κακὸν εἶναι μεγαλήτερον. Φοβοῦμαι ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι ἄφευκτος...

Ἀλκιβιάδης. Τόσον τὸ καλλίτερον. Θὰ εὑρεθῇ μία ἀφορμὴ διὰ νὰ κατασυντρίψωμεν τοὺς Σπαρτιάτας, τοὺς αὐθάδεις αὐτούς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀφήνουν εὐκαιρίαν χωρὶς νὰ μᾶς πειράξουν.

Ἀσπασία. Οἱ Σπαρτιᾶται εἶναι Ἕλληνες, Ἀλκιβιάδη, ὅπως Ἑλληνικοὶ εἶναι ὅλοι οἱ λαοί, οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰς ἀμέσως γειτονικὰς χώρας καὶ τὰς ἀπωτέρας ἀποικίας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Λιβύης. Καὶ κάθε πόλεμος μεταξύ μας εἶναι ἀδελφοκτονία καὶ ἐθνικὴ μείωσις. Ἰδοὺ τί θὰ ἤθελα νὰ δώσω νὰ ἐννοήσουν καὶ οἱ ζητοῦντες νὰ ἀποσκιρτήσουν σύμμαχοι καὶ οἱ Σπαρτιᾶται καὶ οἱ Σικελοὶ καὶ οἱ συμπολῖται μου τῆς Ἰωνίας.

Ἀλκιβιάδης. Ἴσως δὲν ἔχεις ἄδικον, Ἀσπασία. Ἀλλὰ ὅλοι δὲν βλέπουν καὶ δὲν ἐννοοῦν τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος ὅπως σύ. Το ὡραῖον αὐτὸ κεφαλάκι, εἶναι βεβαίως τὸ πολιτικώτερον καὶ πατριωτικώτερον κεφάλι τῆς μικρᾶς καὶ τῆς μεγάλης Ἑλλάδος μαζή.

Ἀσπασία. Ἐὰν ὁ Περικλῆς μοῦ ἐπέτρεπε, θὰ ἀνελάμβανα νὰ περιηγηθῶ τὴν Ἑλλάδα. Νὰ ὁμιλήσω, νὰ ἐνεργήσω, νὰ προσηλυτίσω. Νομίζω ὅτι μία γνωριμία μὲ τὰς Πυθίας τῶν διαφόρων μαντείων θὰ μὲ ἐβοήθει πολὺ εἰς τὸ ἔργον μου.

Θεοδότη. Ἡ ἰδέα εἶναι θαυμασία. Ἀλλ' ἂν ὁ Περικλῆς δὲν ἐπιτρέπῃ εἰς τὴν Ἀσπασίαν μίαν τοιαύτην ἐνέργειαν, θὰ ἠμποροῦσα ἴσως ἐγὼ νὰ τὴν ἀναλάβω. Ὁ πατέρας μου, ὁ ὁποῖος ἐγκρίνει ὅλας τὰς ἰδέας σου, δὲν θὰ ἦτο δύσκολον νὰ ἀποφασίσῃ νὰ μὲ συνοδεύσῃ, ὅταν μάλιστα ἤκουεν ἀπὸ τὸ στόμα σου, ὅτι ἡ ἐνέργειά μου θὰ εἶχε τοιοῦτον ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ καλοῦ σκοπόν.

Ἀλκιβιάδης. Θεοδότη, διὰ τρίτην φορὰν σοῦ προτείνω νὰ γείνῃς σύζυγός μου. Τὸ ταξείδι αὐτὸ θὰ τὸ ἐπιχειρήσωμεν μαζή. Σὺ θὰ προσηλυτίσῃς τὰς Πυθίας καὶ ἐγὼ τοὺς ἱερεῖς· εἰξεύρεις ὅτι ἔχω τὰ μέσα νὰ ἀγοράσω τοὺς χρησμούς των, ὅσον ἀκριβὰ καὶ ἂν τοὺς πουλοῦν. Ἀποφάσισε, Θεοδότη.

Θεοδότη. Δὲν δεσμεύω τὴν ἐλευθερίαν μου διὰ μίαν ἐλπίδα ματαίαν. Διότι δὲν εἶσαι ὁ ἄνθρωπος σύ, ὁ ὁποῖος θὰ ἠμποροῦσε νὰ φέρῃ εἰς πέρας ἕνα τόσο δύσκολον ἔργον. Ἀκριτόμυθος καὶ αὐθάδης, ὅπως εἶσαι, θὰ διεκήρυττες τὸν σκοπόν μας καὶ θὰ ἀπεκάλυπτες τὸ μυστικόν. Καὶ τότε ἀλλοίμονον. Ἡ τιμωρία θὰ ἦτο τρομερὰ καὶ βαρεῖα καὶ διὰ τοὺς δύο μας.

Ἀσπασία. Τίποτε δὲν εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ὁ πόλεμος δὲν θὰ ἐμποδισθῇ. Εἶναι τόσα ἔτη ποῦ ὁ Περικλῆς τὸν ἀποφεύγει διὰ παντοίων μέσων. Τώρα τὰ πράγματα ἐπροχώρησαν, οἱ ὀλιγαρχικοὶ προκαλοῦν καὶ κάθε ἀντίδρασις εἰς τὸ πρόγραμμά των θὰ ἐθεωρεῖτο προδοσία.

Ἀλκιβιάδης. Ἂς γίνῃ ἐπὶ τέλους. Ἰδοὺ εὐκαιρία νὰ γίνω καὶ ἐγὼ στρατηγὸς καὶ νὰ δοξασθῶ ἴσως. Ποιὸς ξέρει ἂν ὅ,τι νομίζομεν σήμερον συμφορὰν δὲν θὰ εἶναι σωτηρία. Θὰ ἔδιδα ὅλον τὸν πλοῦτον μου διὰ νὰ ἰδῶ τοὺς Σπαρτιάτας ἡττημένους καὶ ὑποτελεῖς τῶν Ἀθηνῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ πρέπει νὰ νυμφευθῶ, διὰ νὰ ἐξασφαλίσω κληρονόμον τοῦ πλούτου μου καὶ διάδοχόν μου, ἐν ᾧ περιπτώσει πέσω ἀνδρείως εἰς τὸ πεδίον τῆς τιμῆς. Εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἐλευσῖνος θὰ ἐκλέξω νύμφην. Θὰ ἐνδυθῶ ὡς ἀληθὴς τοῦ ὑμεναίου ὑποψήφιος. Ὁ χιτών μου θὰ εἶναι ὅλος χρυσόπλεκτος καὶ τὸ ἅρμα μου θὰ εἶναι ὅλον ἀργυροῦν. Θὰ ὁμοιάζω τὸν Φοῖβον ὅταν φαίνεται τὸ πρωΐ εἰς τὴν Ἀνατολήν. Οἱ ἵπποι τοῦ ἅρματός μου χρυσοκόκκινοι θὰ εἶναι στεφανωμένοι μὲ ρόδα καὶ ἡ ἐντύπωσις ἀπὸ μακρὰν θὰ εἶναι καταπληκτική.

Ἀσπασία. Θὰ εἶσαι ὡραῖος.

Ἀλκιβιάδης. Ἱππεῖς χρυσοστολισμένοι θὰ ἀνοίγουν τὸν δρόμον εἰς τὸ ἅρμα μου καὶ πεζοὶ κήρυκες θὰ κηρύττουν καὶ θὰ διαλαλοῦν τὰς

Ο ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

ἀρετάς μου καὶ τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ ἐκλέξω νύμφην ὡραίαν καὶ ἀρχοντικήν.

Μυρτώ. Θὰ εἶναι θαυμάσιον καὶ ἐντελῶς πρωτότυπον. Ἴσως καμμία θεὰ συγκινηθῇ καὶ κατέλθῃ ἀπὸ τὸν Ὄλυμπον διὰ νὰ σὲ κάμῃ σύζυγόν της.

Ἀλκιβιάδης. Καὶ γιατὶ ὄχι; Μήπως οἱ θεοὶ δὲν ἐρωτεύονται θνητάς; Ἢ μήπως τὸ κάλλος μου καὶ τὸ πνεῦμα μου καὶ ἡ νεότης μου δὲν ἠμποροῦσαν καὶ θεὰς νὰ θέλξουν. Ἑτοιμασθῆτε, στολισθῆτε διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς αὔριον. Θέλετε νὰ σᾶς στείλω φορεῖα χρυσᾶ καὶ στολισμένα μὲ ὑακίνθους καὶ ρόδα, τὰ ὁποῖα νὰ προηγοῦνται τοῦ ἅρματός μου. Θὰ εἶσθε αἱ νύμφαι ποῦ θὰ σκορπίζετε ἄνθη εἰς τὸν δρόμον τοῦ ὡραίου νυμφίου. Φαντάζεσθε τὸ θέαμα;

Κλειώ. Ἐὰν ἡ Ἀσπασία τὸ ἐπιτρέπῃ, θὰ ἔλθωμεν. Γιατὶ ὄχι; Μία τοιαύτη παρέλασις θὰ κάμῃ ὡραιοτέραν τὴν ἑορτήν.

Μυρτώ. Προτείνω μόνον νὰ στεφανωθῶμεν μὲ χρυσοῦς στάχεις καὶ μὲ κατακόκκινες παπαροῦνες. Θὰ ἀνταποκρινώμεθα περισσότερον μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἑορτῆς καὶ μὲ τὰ σύμβολα τῆς Δήμητρος δὲν θὰ κατηγορηθῶμεν ὡς ἀσεβεῖς. Τί λέγεις Ἀσπασία;

Ἀσπασία. Ἡ νεότης, παιδιά μου, πρέπει νὰ διασκεδάζῃ καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς. Φαντάζομαι τὴν παρέλασίν σας ὡς κάτι ὡραῖον καὶ μεγαλοπρεπές, ἀλλά...

Ἀλκιβιάδης. Οὔ! ἐπερίμενα αὐτὸ τὸ ἀλλά. Ὅταν σᾶς λέγω ὅτι ὁ χαρακτὴρ τῆς Ἀσπασίας ἤλλαξε.

Ἀσπασία. Ἡ Ἀσπασία ἐπλήρωσεν ἀκριβὰ τὴν ἐλευθερίαν της, ὡς τώρα, ναί, καὶ δι' αὐτὸ φροντίζει νὰ σᾶς προφυλάττῃ ἀπὸ λύπας καὶ ἀπογοητεύσεις. Εἰς τόπον ποῦ ἡ πρόληψις κρατεῖ τὸν ἄνθρωπον ἁλυσόδετα, ἀλλοίμονον εἰς ὅσους τὴν ἀψηφοῦν.

Θεοδότη. Περιμένω τὴν συνέχειαν τοῦ ἀλλά.

Ἀσπασία. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ὁ Διόνυσος διαιτᾶται εἰς τὴν Ἐλευσῖνα καὶ ὅτι αἱ Βακχίδες καὶ οἱ Σάτυροι περιφέρονται εἰς τὰ πέριξ. Οἱ Ἀθηναῖοι δὲν θὰ δυσκολευθοῦν νὰ σᾶς ἐκλάβουν... Καὶ τότε ἀλλοίμονον εἰς τὴν Ἀσπασίαν.

Ναυσικᾶ ἡ Φιλάρχαιος.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Εἰς τὸ τέταρτον ἔτος τῆς Ἐλευθερίας της).

Ἡ πυρκαϊὰ ὁρμᾷ πάλιν ν' ἀνάψῃ τὰς πεδιάδας σου, καὶ νέα στρατεύματα στέλλονται, μὲ τὰ πτώματά των νὰ τὰς σκεπάσουν.

Μὲ νέαν λύσσαν ἐπέρχονται· ἀλλ' ἀντὶ νὰ σὲ τρομάξουν, αὐξάνουν μόνον τὸ θάρρος σου, πολεμίστρια γενναιόκαρδη!

Ὅλος ὁ κόσμος σὲ ἐγκατέλιπε, καὶ ἐγκαταλελειμμένη μόλον τοῦτο δὲν εἶσαι. Ὁ βραχίων σου πνίγει τὴν Ὕδραν· ὁ ἥλιός σου ἀμαυρώνει τὴν ἡμισέληνον.

Ἀ! νὰ ὁρμήσουν, νὰ ὁρμήσουν ἐπιθυμοῦν τοῦ Μωάμεθ αἱ ἀπάνθρωποι, ἀχαλίνωτοι μυριάδες, ἕως ὅτου οὐδὲ ἴχνος των νὰ μὴ μείνῃ, ἕως ὅτου ἡ γῆ νὰ λέγῃ: «Ὑπῆρξαν».

Ὦ Ἑλλάς μου! στέκεσαι στερεά, ὡς ὁ θαλασσόδαρτος βράχος. Δὲν κλονεῖσαι εἰς τὴν πίστιν ἢ εἰς τὸ θάρρος, καὶ αἰωνία θέλει εἶναι ἡ δόξα καὶ ἡ ἐλευθερία σου.

Ἀκίνητος ἀπὸ τὸν χείμαρρον τῶν αἰώνων, ἡ ποτὲ παντοδύναμος Ρώμη κοιμᾶται ἤδη τοῦ θανάτου τὸν ὕπνον· ν' ἀναστηθῇς ἔμελλες μό η Σύ.

Ναί, σύ, Ἑλλάς, ἡ περιφρονηθεῖσα σύ, κατὰ τῆς ὁποίας ὁ κόσμος ἔρριψε μαύρην ψῆφον. Ἀλλ' ἤδη ἡ τύχη σοῦ ἐμειδίασε· τὸ αἷμά σου ἐκδίκησες μὲ Τούρκων αἷμα.

Ἡ ἡμισέληνος διὰ πάντα δύει, καὶ νικηφόρος ὁ σταυρὸς πρὸς τὸν οὐρανὸν ὑψούμενος, προσκαλεῖ τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὰ Ὕψη· ἀνέτειλε τῆς Ἑλλάδος ἡ λαμπρὰ ἐποχή.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Ὅταν τὸ βαποράκι μας προσήγγισεν εἰς τὴν ξηρὰν μετὰ δύω τρεῖς περιστροφὰς πρὸς τὸ σημεῖον τῆς προσεγγίσεώς μας μοῦ ἐφάνησαν σὰν νὰ ἐπατοῦσα εἰς κανένα παράδεισον. Πουθενὰ ἀλλοῦ δὲν εἶχα ἰδεῖ τόσα πολλὰ δένδρα μὲ τόσον θαλερὰ καὶ πλούσια φυλλώματα, ὅσον εἰς τὸ καταπράσινον ἐκεῖνο νησάκι, ποῦ ἐφαίνετο σὰν μιὰ ὄασις τοῦ Νείλου, σὰν τὸ καλλίτερο καὶ πλουσιώτερο δημιούργημα τοῦ γίγαντος ποταμοῦ. Καὶ ποτὲ δὲν μοῦ ἐφάνησαν οἱ ἄνθρωποι περισσότερον ἄσχημοι καὶ μικροὶ σὰν τὴν στιγμὴ ποῦ εὑρέθην μὲ τοὺς ἄλλους συνταξειδιώτας μου εἰς τὴν θαυμασίαν ἀκτὴν τοῦ *Barrage*. Ἐνθυμήθην τότε τὸν γίγαντα μαρμάρινον Νεῖλον τοῦ Βατικανοῦ, ποῦ εἰς τὸ θαυμάσιον σῶμα του περιφέρονται λεγεῶνες ἀπὸ νάνους, ἀνθρωπίσκοι ποῦ τρέφονται καὶ ζοῦν καὶ πλουτοῦν ἐπάνω του, χωρὶς κἂν νὰ τοὺς προσέχῃ, χωρὶς νὰ τοὺς ἀντιλαμβάνεται.

Καὶ ἡ εἰκὼν ἐζωντάνευεν ἐμπρός μου καὶ ὁ Νεῖλος ἔπερνε ψυχὴν καὶ τὰ νερὰ ποῦ ἄφριζαν κάτω ἀπὸ τοὺς τροχοὺς τοῦ βαποριοῦ, μοῦ ἐφάνησαν σὰν νὰ ἦσαν αἱ πνοαὶ τοῦ γίγαντος καὶ βαπόρια, ἄνθρωποι, γέφυραι καὶ σπίτια, παιδαριώδη πράγματα γιὰ τὸν κολοσσό, τὸν κυρίαρχο.

Ἐπροχωρήσαμεν μέσα εἰς τὸ χλοόσπαρτο καὶ ἀνθοκεντημένο πάρκο τοῦ χωριοῦ, ὥραν πολλὴν, καὶ μία χαρὰ ἀπέραντη ἐπλημμυροῦσε τὴν ψυχήν μας. Εἴμεθα τρεῖς καὶ κανεὶς δὲν ἄνοιγε τὸ στόμα, κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ διακόψῃ μὲ κοινὰ λόγια τὴν ἀπόλαυσιν αὐτήν. Φυσιολάτραι καὶ οἱ τρεῖς μας, ἐζήσαμεν καὶ ἀπηλαύσαμεν τὴς στιγμὲς ἐκείνες τῆς πράσινης ἡσυχίας, σὰν στιγμὲς ὀνείρου, ἀπὸ τὰς ὁποίας μᾶς ἐξύπνησε πάλιν ἡ πλέον πεζὴ πραγματικότης.

Εἴχαμεν φθάσει εἰς τὸ σημεῖον τῶν γεφυρῶν καὶ ἐπάνω ἐκεῖ μαῦροι ἀσπροφορεμένοι μᾶς ἐπολιόρκησαν μὲ ἕνα εἶδος διπλᾶ σιδηρᾶ καθίσματα ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα οἱ ξένοι περιέρχονται τὰς γεφύρας καὶ ἀπολαμβάνουν τὸ θέαμα. Ἐπάνω εἰς δύω σιδερένια ἐλάσματα στρωμένα εἰς τὸν δρόμον αὐτὸν, σπρώχνεται ἀπὸ τοὺς δύω μαύρους τὸ μικρὸν φορεῖον, ἥσυχα, κανονικά, χωρὶς θόρυβον, μέσον ξεκουραστικὸν, καλλίτερον καὶ ἁπλούστερον ἀπὸ ὅ,τι εἶδα ἕως τώρα εἰς τὰ πολλὰ ταξείδιά μου.

Καὶ ὅταν ἐτελείωσε καὶ ὁ γῦρος αὐτὸς ἤρχισα νὰ λυποῦμαι, διότι ἔξαφνα ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν γαλήνην τῆς φύσεως ἐπέσαμεν εἰς ἕνα πανηγύρι ἀραπάδων, κἄτι θορυβῶδες καὶ ἀπαίσιον ὡς ὀχλοβοὴ, ὡς δυσοσμία, ὡς θέαμα.

Καμῆλες, μουλάρια, γαϊδούρια, πρόβατα, ζῶα, ἄνθρωποι, ἀσχημότεροι καὶ ἀπὸ τὰ τετράποδα αὐτὰ, ἦσαν ὅλοι μαζῆ συγκεντρωμένοι εἰς ἕνα εἶδος ἀγορᾶς καὶ ὅλοι μαζῆ ἐφώναζαν, ἀλλάλαζαν. ἐμούγκριζαν. Ἐμόλυναν τὸν ἀέρα, σχεδὸν ἐσκοτίνιαζαν τὸ ὡραῖον μεσημεριάτικον τοῦ ἡλίου φῶς. Ἐφύγαμεν ὅσον ἠμπορέσαμεν μακρύτερα, διὰ νὰ ἀκούωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον τὸ παυδαιμόνιον αὐτό. Ἀλλ' αἱ φωναὶ μᾶς παρακολουθοῦσαν, ἐνῷ τὸ θέαμα ἀπὸ μακρὰν τώρα ἐλάμβανε γραφικότητα νομαδικῶν εἰκόνων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Χωρὶς ἄλλο ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξεδιώκοντο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον κἄτι παρόμοιον θὰ παρουσίαζαν. Οἱ γέροι μὲ τὰ ἄσπρα γένεια, μὲ τοὺς γαλανοὺς μανδύας καὶ τὰ χρωματιστὰ κεφαλοδέματα, αἱ γυναῖκες μὲ τὰ μαῦρα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν σκεπάσματα καὶ κοντά των οἱ καμῆλες μὲ τὰ χρωματιστὰ σάγματα καὶ τὰ κουδούνια εἰς τοὺς λαιμοὺς, ἦσαν τόσαι εἰκόνες ἀπὸ ἐκείνας ποῦ κρεμοῦν εἰς τοὺς τοίχους τῶν σχολείων διὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Τὸ θέαμα μᾶς ἀπεζημίωσε διὰ τὸν θόρυβον καὶ διὰ τὸ κακὸν πρόγευμα εἰς τὸ ὕπαιθρον εἰς ἕνα εἶδος ἑλληνικοῦ καὶ πάλιν καφεστιατορίου.

Ὁ ὑπηρέτης ἤρχισε νὰ μᾶς ἐρωτᾷ, μήπως ἐπήγαμεν εἰς τὸ *Barrage* διὰ νὰ προσκυνήσωμεν τὴν μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν θαυματουργήσασαν ἐκεῖ κοντὰ εἰς ἕνα γειτονικὸν σπίτι εἰκόνα. Ὦ! θὰ ἀνεγνώσατε βέβαια τὰς ἐφημερίδας. Ἡ προξενική ἀρχὴ τοῦ Πορτ Σαΐδ εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγεται τὸ *Barrage* εἰδοποιηθεῖσα διὰ τὸ θαῦμα ἀναμένεται σήμερον. Πρέπει νὰ ἰδῆτε, κυρία, τὸ θέαμα τῆς εἰκόνος ποῦ κλαίει, κλαίει, τρεῖς ἡμέρας τώρα καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ παύσῃ.

Ἂς ἰδοῦμεν λοιπὸν τὴν κλαίουσαν εἰκόνα. Ὀπίσω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ καφενεῖον, μέσα ἀπὸ δρόμους βρωμεροὺς, καὶ εἰς μισογκρεμισμένες μάνδρες εὑρίσκεται τὸ ἐρειπιῶδες καὶ πτωχικὸ σπιτάκι τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνος. Ὁ δρόμος εἶναι ἔρημος καὶ ἐπάνω μόνον ἀπὸ ἕνα καφασωτὸ παράθυρο μιὰ κόρη ἄσχημη καὶ προστυχούλα μᾶς δείχνει τὴν θύραν. Ἀνεβαίνομεν σκάλες ρυπαρές, ἀσκούπιστες, στενὲς, σχεδίου ἐντελῶς πρωτογενοῦς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ εὑρισκόμεθα εἰς ἕνα δωμάτιον ἀπεριποίητον ἐντελῶς μὲ γύρω, γύρω καθίσματα, εἰς τὰ ὁποῖα κάθονται κατὰ σειρὰν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Οἱ ἄνδρες ὅλοι φοροῦν βράκες, ἔχουν μαλλιὰ πυκνὰ καὶ κατσαρὰ καὶ φέσια μικρὰ, κοντὰ, σκοῦρα κόκκινα καὶ ὄχι ζωηρὰ ὅπως τῶν ἰθαγενῶν. Εἶναι νησιῶται Τουρκομερῖται, ἐξαιρέσει δύω τριῶν ποῦ φοροῦν χρωματιστὰ καφτάνια.

Αἱ γυναῖκες τῆς ἰδίας περιωπῆς μὲ φακιόλια, καὶ μία γερόντισσα, ἡ ὁποία φορεῖ γιαλιὰ, κάθεται εἰς τὸ σοφᾶ σταυροπόδι καὶ διηγῆται τὸ θαῦμα.

Εἰς τὸ βάθος πρὸς τὰ δεξιὰ μία θύρα εἶναι τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι προσηλωμένα ὅλων τὰ βλέμματα. Προχωροῦμεν μὲ κάποιαν δειλίαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν αὐτήν. Ἕνας ἀπὸ τοὺς φεσοφόρους σηκόνεται καὶ μᾶς ὁδηγεῖ Ἤμουν διατεθειμένη νὰ πιστεύσω εἰς τὸ θαῦμα καὶ μέσα μου ἔλεγα ὅτι ὁ Θεὸς ἐκλέγει τοὺς ἁπλοϊκοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ στερεώνῃ καὶ θεμελιώνῃ βαθύτερα εἰς τὰς ἀγαθὰς καὶ ἀπονηρεύτους ψυχάς των τὴν πίστιν.

Εἰς ἕνα μικρὸ καμαράκι συνωστίζονται γυναῖκες, παιδιὰ, ἄνδρες, οἱ περισσότεροι μὲ φρικώδεις καὶ ἀποτροπιαστικὰς ὀφθαλμίας. Πρὸς τὸν τοῖχον ἕνα τραπέζι μὲ μίαν εἰκόνα ἐπάνω καὶ ἐμπρὸς δύω πιάτα γεμάτα μὲ νερό. Ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ κεριὰ ἀναμένα καὶ ἕνας δίσκος γεμάτος μὲ κάθε εἶδος νομίσματα

Τὴν στιγμὴν ποῦ πλησιάζω μιὰ γρηὰ μὲ δυὼ πληγὲς ἀντὶ ματιῶν, βουτᾶ τὸ χέρι της εἰς τὸ ἕνα πιάτο, βρέχει τρεῖς φορὲς τὰ πληγωμένα μάτια της, ἔπειτα τὸ ξαναβουτᾶ καὶ πλύνει μὲ τὸ ἴδιο νερὸ τὰ μάτια μιᾶς μικρούλας ἐγγονῆς της, μάτια γερὰ, ζωηρὰ, ἔξυπνα. Ἐκρατήθην πολὺ καὶ δὲν ἄρπαξα τὸ χέρι τῆς γρηᾶς γιὰ νὰ τὴν ἀπομακρύνω ἀπὸ τὸ δυστυχισμένο τὸ παιδί. Μία γεροντοκόρη, ἡ ἰδιοκτήτρια τῆς εἰκόνος ἄρχισε νὰ ἐξηγῇ. μόλις μᾶς εἶδε νὰ πλησιάσωμεν, πῶς ἔγινε τὸ θαῦμα. Ἐπῆγε νὰ ἀνάψῃ τὸ καυδύλι καὶ ἄκουσεν ὡς ἕνα λυγμὸν καὶ κἄτι ποῦ ἔτρεχε σὰν βρύσι. Ἐπλησίασε καὶ εἶδε τὴν Παναγία νὰ κλαίῃ. Ἐσύναξε τὰ δάκρυα καὶ ἐγέμισε πιάτα, τενεκέδες, ποτήρια. Ἡ γυναικοῦλες ποῦ τὴν ἤκουαν γύρω ἐσταυροκοποῦντο, ἀνεστέναζαν, ἐμουρμούριζαν προσευχές, ἐνῷ ἐγὼ προσηλωμένη εἰς τὴν εἰκόνα δὲν ἠμπόρεσα νὰ διακρίνω οὔτε δάκρυ, οὔτε ὑγρασίαν.

Καὶ τώρα ἡ εἰκὼν κλαίει; ἠρώτησα τὴν διηγουμένην.

Πῶς; ἀπήντησε μιὰ γυναικούλα. Δὲν βλέπετε;

Ὄχι, διέκοψεν ἡ ἰδιοκτήρια. Ἡ εἰκὼν δὲν κλαίει σήμερα, ἀλλ' οὔτε κλαίει ποτὲ μπροστὰ σὲ πολλούς.

Ἕνας νέος βρακᾶς ἐπενέβη διὰ νὰ ἐξηγήσῃ. Ἦτο ὁ ἀδελφός.

Δὲν παρηκολούθησα τὰς ἐξηγήσεις. Ἐφύγαμεν γρήγωρα, πολὺ γρηγωρότερα, παρὰ ἂν ἐπιστεύαμεν ὅτι, ἡ Παναγία μὲ τὴν παρουσίαν μας ὡς κολασμένων ἔπαυσε νὰ θαυματουργῇ. Μέσα εἰς τὴν ψυχήν μου ἁπλώνετο μία μεγάλη λύπη καὶ ἀπογοήτευσις. Τί κρῖμα ὅτι ἡ πίστις

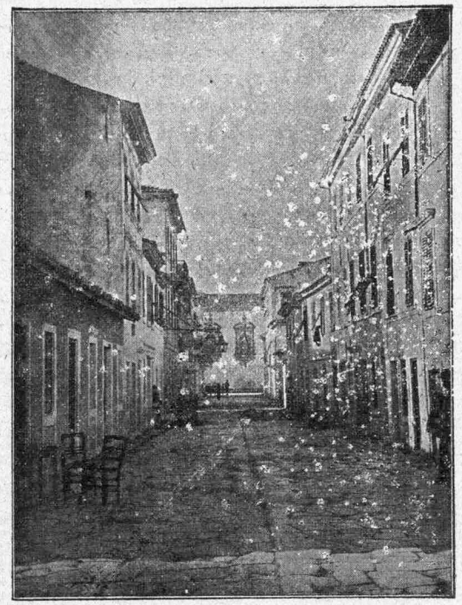

Ἡ μεταξὺ τῶν δύω πλατειῶν κεντρικὴ ὁδὸς τῆς Ζακύνθου

γίνεται ἀντικείμενον ἐμπορίου καὶ ὅτι ἄνθρωποι ἁπλοϊκοὶ ἔχοντες ἀνάγκην νὰ ἐλπίζουν καὶ νὰ πιστεύουν γίνονται θῦμα τοῦ τσαρλατανισμοῦ τῶν ἐπιτηδείων. Τί κρῖμα ὅτι ἡ ὀφθαλμία μεταδίδεται ἀπὸ τὰ σβυσμένα γεροντικὰ μάτια, εἰς τὰ παιδικὰ τὰ ὁλοφώτεινα, διὰ τῆς μεθόδου τῶν θαυματουργῶν δακρύων, τὰ ὁποῖα ἔχουν μεταβληθῆ εἰς πηγὴν μικροβίων μὲ τὰ ἐπανειλημμένα βουτήγματα τόσων βρωμερῶν χεριῶν. Τί κρῖμα ὅτι ἕνας παππᾶς, ἢ ἕνας ἀντιπρόσωπος τοῦ νόμου δὲν ἔρχεται νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπ' ἐδῶ τὴν κλαίουσαν εἰκόνα.

Ὅταν ὁ καφετζῆς μᾶς ἀντίκρυσε καὶ ἀντελήφθη τί ἐσκεπτόμεθα, εἶπε μὲ κάποιαν στενοχωρίαν. Εἰς τὴν Χάριν της χρωστᾷ καὶ τὸ *Barrage* τὴς ἡμέρες αὐτὲς κάποιαν κίνησιν καὶ ἐμεῖς κάποιαν πελατείαν.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΥΑ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(Βραβευμένον ἔργον τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας)

— Πραγματικῶς εἶπεν ἡ Ἑλένη, ποία ἀντίθεσις! Ξεύρετε; αὐτὸ τὸ ὁποῖον ὀνομάζομεν κακὸν καὶ ἄσχημον δὲν εἶνε παρὰ αἱ ἀναγκαῖαι σκιαὶ διὰ νὰ ἀνυψώσωμεν τὸ καλὸν καὶ τὸ ὡραῖον. Χωρὶς αὐτὰς τὰς σκιάς, δὲν θὰ τὰ ἐβλέπομεν ἴσως.

Ὁ δὲ Λιμεραΐ, ἐκύτταξε μὲ ἔκπληξιν τὴν ὡραίαν αὐτὴν γυναῖκα, λέγουσαν ἡσύχως μίαν φιλοσοφικὴν σκέψιν τοιαύτης σημασίας.

—Εἶνε πολὺ τολμηρὸν αὐτό, τὸ ὁποῖον λέγετε.

— Ναί, δυσάρεστον μάλιστα, ἀλλ' ἡ ἰδέα αὐτὴ μοῦ ἐπέρασε συχνὰ ἀπὸ τὸ κεφάλι. Ἀπόψε μοῦ ἐπανέρχεται μὲ ἐπιμονήν. Ἔπρεπε νὰ πάω εἰς τὸ ἐλεεινὸν αὐτὸ ἐστιατόριον, διὰ νὰ αἰσθανθῶ ὅλην τὴν ὡραιότητα τῆς ἀνοιξιάτικης αὐτῆς βραδειᾶς. Ἔχω σύζυγον σοφὸν καὶ φιλόσοφον μαζή. Ὁμιλεῖ μὲ εὐχαρίστησιν μαζή μου Δὲν προσέχω πάντοτε εἰς ὅλα τὰ θέματα, ἀλλὰ πολλὰ ἀπὸ τὰ λόγια του, μένουν εἰς τὸ μυαλό μου ὁλοζώντανα, δὲν ἠξεύρω πῶς. Αὐτὰ μοῦ γενοῦν σκέψεις, αἱ ὁποῖαι πηγαινοέρχονται μέσα εἰς τὴν κοσμικήν μου ζωήν. Πρέπει νὰ πιστεύσετε ὅτι δὲν εἶμαι τόσον ματαία, ὅσον φαίνωμαι.

— Λοιπὸν δὲν λυπεῖσθε ὅτι ἐπήγατε εἰς τὸν Λουαζέ;

— Εἶμαι ἐνθουσιασμένη.

— Καὶ ὅλαι αἱ συμπατριώτισσαί σας ἔχουν τὴν περιέργειαν νὰ ἴδουν τὸ μέρος αὐτό;

— Ὤ! ὄχι— ἀπήντησεν εἰλικρινῶς ἡ κυρία Ρονάλδου. Αἱ περισσότεραι Ἀμερικανίδες, δὲν θὰ ἔβαζαν τὸ πόδι τους εἰς ἑστιατόριον τῆς νυκτός.... Αἱ γυναῖκες τοῦ κόσμου τοῦ καιροῦ μου, παραδείγματος χάριν, ἔχουν ὅλαι ἀπὸ τὰς περιεργείας αὐτάς Εἶνε διασκεδαστικόν, νὰ ρίχνῃ κανεὶς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ἕνα βλέμμα εἰς τὴν ἄβυσσον, ὅταν αἰσθάνεται ὅτι ἔχει γερὸ κεφάλι.

— Ἀγαπᾶτε τὸν κίνδυνον; Καὶ τὸν ἀψηφήσατε συχνά;

— Συχνὰ μάλιστα... Τὸ φλερτάρισμα ἔχει αὐτὸ τὸ καλόν, ὅτι εἰς τὸ τέλος θωρακίζει τὴν γυναῖκα ἀπὸ κάθε κίνδυνον, καὶ ἐπειδὴ εἰς τὴν Ἀμερικὴν φλερτράρομεν ἀπὸ τὰ παιδικά μας χρόνια δὲν πέρνομεν εὔκολα φωτιά. Ὅσον δι' ἐμὲ ἔχω σύμβολον μίαν σαλαμάνδρα. Τὴν ἔβαλα ἐπάνω εἰς τοὺς μπερτέδες τῆς τουαλέτας μου, ἔδωκα καὶ μοῦ τὴν ἐχάραξαν ἐπάνω εἰς τὴν σφραγῖδα μου, καὶ κυττάζετε!...

Ἡ Ἑλένη μισσάνοιξε τὸ ἐπανοφόρι της, καὶ ἔδειξε καρφομένην ἐπάνω εἰς τὸν μποῦστό της, κοντὰ εἰς τὸν λαιμό της καὶ λάμπουσαν μὲ λάμψιν κρύαν καὶ σκληράν, μίαν μικρὰν σαλαμάνδραν ἀπὸ διαμάντια μὲ μάτια ἀπὸ σμαράγδια.

— Μὴ λέγετε ποτὲ αὐτὸ εἰς ἕνα νέον Εὐρωπαῖον. Τὸν βάζετε εἰς κακὸν πειρασμόν... Μὲ κάμνετε νὰ λυποῦμαι ὅτι δὲν εἶμαι τριάντα χρόνια νεώτερος.

— Ὦ δὲ νφοβοῦμαι τίποτε, οὔτε κανένα, ἀπήντησεν ἡ κυρία Ρονάλδου μὲ ὡραῖον μειδίαμα.

— Δὲν μπορῶ νὰ πιστεύσω εἰς τὴν ἀναισθησίαν σας. Δὲν ἠξεύρω πῶς νὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω, εἶνε ἡ ἐντύπωσίς μου, καὶ μὲ τὴν ἐλευθερίαν γέρου φίλου, σᾶς λέγω. «Προφυλαχθῆτε! δὲν πρέπει νὰ πειράζετε τὸν Θεόν, ἀκόμη περισσότερον δὲν πρέπει νὰ βάζετε εἰς πειρασμὸν ἄνθρωπον: δυνατὸν μία κακὴ ὥρα...

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐσταμάτησαν ὅλοι ἐμπρὸς εἰς τὴν πόρτα τοῦ Ξενοδοχείου Continental. Ἐκεῖ ἀπεχαιρετίσθησαν.

— Ἀ! ὄχι δὲν ἔχασα τὴν βραδιά μου, εἶπεν ἡ Δώρα εὐθὺς ὡς εὑρέθησαν μόνοι.

VI

— Ποιὸ εἶνε τὸ πρόγραμμα διὰ τὸ σημερινὸν ἀπόγευμα; ἐρωτοῦσε δεκκπέντε ἡμέρας ἀργότερα ὁ Κάρολος Beauchamp τὴν ἀδελφήν του, ἐνῷ ἐπρογευμάτιζαν.

— Μοῦ ἔρχεται μιὰ ἰδέα, ἀπεκρίθη ἡ Ἑλένη, ἐνῷ ἐστερέωνε μὲ τὸ ὡραῖον κτένι της, τὰ πλούσια καστανὰ μαλλιά της. Θέλω νὰ πάω εἰς τὴν κυρίαν Κεβέν. Μοῦ ὑπεσχέθη διευθύνσεις ξενοδοχείων διὰ τὴν Ὁλλανδίαν.

— Μιὰ φορὰ, ὅπου θὰ πᾷς ζήτησέ της νὰ σοῦ δώσῃ ὅλας τὰς πληροφορίας ὅπου γνωρίζει, —τῆς ἐσύστησε ὁ Κάρολος. Αὐτὸ εὐκολύνει τὸ ταξείδι μας. Θὰ κατέβω μαζύ σου καὶ θὰ σὲ βάλλω εἰς τὸ ἁμάξι.

— Περιττόν, θὰ πάω μὲ τὰ πόδια, δὲν κάμνει πολὺ ζέστη καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ περιπατήσω.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὅπου ἡ ἔμπνευσις αὐτὴ ἤρχετο εἰς τὴν κυρίαν Ρονάλδου, ἕνας νέος Ρωμαῖος, ὁ κόμης Sant Anna, ὁ ὁποῖος μόλις πρὸ ὀλίγου εἶχε προγευματίσει εἰς τοῦ Βουαζὲν μὲ ἕνα φίλο, ἐνθυμήθηκε ἔξαφνα μίαν ὑποχρέωσιν, τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει ἀπὸ τὴν προηγουμένην Ἐκύτταξε τὸ ρολόγι του.

— Στὸ διάβολο! μία καὶ μισή! Εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ σᾶς ἀφήσω!... Ἔχω ἕνα rendez-vous εἰς τὴν Chaussée d'Autin μὲ τὸν Μπίνδερ. Θὰ μοῦ δείξῃ ἕνα σχέδιον ἁμάξης.

Ἡ Ἑλένη μόλις εἶχε ἀπομακρυνθῆ δέκα μέτρα ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον, ὅταν ὁ Ἰταλὸς ἔβγαινε ἀπὸ τὸ ἑστιατόριον, μὲ τὸ τσιγάρο ἀναμμένο. Καὶ χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζουν καὶ οἱ δύο ὑπήκουσαν εἰς τὴν ἀνωτάτην θέλησιν, ἡ ὁποία εἶχεν ὁρίσει τὴν συνάντησιν των διὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, δια τὴν ὥραν αὐτήν.

Ὁ κόμης Sant' Anna, ἀνέβαινε τὴν ὁδὸν Καμπὸν καὶ ἐγύρισε εἰς τὴν ὁδὸν Ρίβολι. Ἡ ὡραιότης τοῦ καιροῦ τοῦ ἔδωκε τὴν διάθεσιν νὰ περιπατήσῃ καὶ αὐτὸς ἐπίσης, καὶ ἐξηκολούθησε τὸ δρόμο του πεζός.

Ἔξαφνα παρετήρησε τὴν κυρίαν Ρονάλδου καὶ δὲν ἔπαυσε ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ τὴν ἀκολουθῇ διὰ τοῦ βλέμματος.

Ἐφοροῦσε φόρεμα tailleur. ἀπὸ τσόχα λεπτὴ ἀνοικτοῦ χρώματος μὲ κοντὴ ζακέτα καὶ στενὴ φοῦστα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον διεγράφοντο αἱ ὡραῖαι γραμμαὶ τοῦ σώματος της. Τὸ στρογγυλο καπέλλο της, τὸ γυρισμένο ἀπὸ πίσω, καὶ πιασμένο μ' ἕνα μπουκέτο ἀπὸ τριαντάφυλλα ὠχρά, ἄφινε ἐλεύθερα νὰ λάμπουν τὰ καστανὰ μὲ χρυσὲς ἀναλαμπὲς μαλλιά της.

«Γυναῖκα τοῦ ἐλαφροῦ κόσμου, βεβαίως!» ἐσκέφθη ὁ Ἰταλός, καὶ ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὸ προκλητικὸν αὐτὸ σύνολον, ἐτάχυνε τὸ βῆμα, τὴν ἐπροσπέρασε καὶ τὴν ἐκύτταξε κατὰ πρόσωπον μὲ κάποιαν αὐθάδειαν.

— Ὄχι! εἶναι ξένη, εἶπε μόνος του, ἀλλὰ ἀπείρως ὡραία! καὶ ἐβράδυνε τὸ βῆμα του διὰ νὰ τὴν ἀκολουθῇ ἀπὸ κάποιαν ἀπόστασιν.

Ἡ Ἀμερικανὶς εἶνε πολὺ περισσότερον γυναῖκα εἰς τὴν Εὐρώπην, παρὰ εἰς τὸν τόπον της, καὶ ἀγαπᾶ, ὅταν εὑρίσκεται εἰς τὸ Παρίσι, νὰ τὴν διακρίνουν καὶ νὰ τὴν θαυμάζουν εἰς τοὺς δρόμους. Εἶνε εὐχαρίστησις τὴν ὁποίαν δὲν ἔχει εἰς τὸν τόπον της καὶ τὴν ὁποίαν ἐπιζητεῖ. Ὅταν συμβῇ εἰς μίαν Γαλλίδα νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ κανεὶς μὲ ἐπιμονήν, αὐτὴ ταράσσεται πάντοτε. Ἐὰν εἶνε τιμία ἀληθινά, λυπεῖται διὰ τὸ συμβάν, καὶ μέμφεται ἑαυτήν, σὰν νὰ ἔκαμε λάθος. Ἡ Ἀμερικανὶς δὲν συγκινεῖται διὰ τόσον μικρὸν πρᾶγμα. Συμβαίνει συχνὰ ἕνας ἄεργος, ὁ ὁποῖος ἐθέλχθη ἀπὸ τὴν ὀμορφιά της ἢ ἀπὸ τὸ χαριτωμένο ἐξωτερικό της, νὰ τὴν ἐκλάβῃ ὡς ξένην, ἡ ὁποία ζητεῖ περιπετείας, καὶ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ. Ἀντὶ νὰ ἀγανακτήσῃ διὰ τὴν αὐθάδειαν αὐτήν, κολακεύεται, βραδύνει μάλιστα ἀπερισκέπτως τὸ βῆμα, σταματᾷ ἐμπρὸς εἰς τὰς προθήκας καὶ ὅταν ἐκεῖνος ὅπου τὴν ἀκολουθεῖ, νομίζει ὅτι τὸν ἐνθαρρύνει, καὶ πλησιάζει διὰ νὰ τῆς ὁμιλήσῃ, τὸν κεραυνοβολεῖ μὲ βλέμμα σκληρόν, τὸν ἀπομακρύνει μὲ ἔκφρασιν προσβαλλομένης τιμιότητος, ὥστε φεύγει λυπημένος. Ἐπιστρέφει τότε ἐνθουσιασμένη διότι ἐταπείνωσεν ἕνα ἀντιπρόσωπον τοῦ δυνατοῦ φύλου, καὶ χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ τίποτε ἄλλο παρὰ εὐχαρίστησιν τῆς φιλοτιμίας της.

Ἡ κυρία Ρονάλδου ἐλάμβανε συχνὰ κατὰ τοὺς περιπάτους της αὐθάδη δείγματα θαυμασμοῦ. Ἠσθάνετο πάντοτε ζωηροτάτην εὐχαρίστησιν, καὶ ὅμως δὲν ἔπαυε νὰ λέγῃ ὅπως ὅλαι αἱ συμπατριώτισσαί της, ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξέλθῃ χωρὶς νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ κάποιος εἰς τὸ *πονηρὸ* αὐτὸ Παρίσι.

— Τοιουτοτρόπως ὀνομάζουν συνήθως τὴν μεγάλην πόλιν εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Μετὰ μεγάλης δυσκολίας ἔπεισαν τὴν Ἑλένην, ὅτι τοῦτο προήρχετο ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἰδίαν καὶ τὰ πολὺ κτυπητὰ φορέματά της. Πραγματικῶς ὁ Γάλλος ἔχει περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον, τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν κρίνει ὅπως πρέπει. Τὸ ἀπόγευμα αὐτό ἡ κ. Ρονάλδου ἠσθάνθη ὅτι ἔκαμε μίαν κατάκτησιν. Ὁ ξένος τὴν ἀκολουθοῦσε. Τὸ παρατήρησε καὶ ὅπως συνήθως αὐτὸ τὴν διασκέδασε καὶ ἐκολάκευσε τὴν ματαιότητά της—καὶ ἀκόμη περισσότερον, διότι ἔλαβε τὸν καιρὸν νὰ ἰδῇ ὅτι ἦτο: ὡραῖος, καὶ χαριτωμένος.

Ὑπὸ τὴν μαγευτικὴν ἐπιρροὴν τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς ἐπιθυμίας τὴν ὁποίαν εἶχε διεγείρει, ἠσθάνθη τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὡραιότητος. Τὸ βάδισμά της ἔγεινε πλέον χαριτωμένον. Ἀφοῦ ἐπέρασε τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας ἐπῆρε τὴν ὁδὸν Γαβριήλ· ἐκεῖνος τὴν ἠκολούθει κατὰ βῆμα καὶ ὡς νὰ ὡδηγοῦντο ἀπὸ ἀόρατον δύναμιν, ἐβάδισεν λεπτά τινα, σχεδὸν μόνοι, κάτω ἀπὸ τὴν σκιὰν τῆς δενδροστοιχίας, μέσα εἰς τὸν μυρισμένον ἀέρα. Ὁ Ἰταλὸς ἠσθάνετο εὐχαρίστησιν αὐξάνουσαν ἀκολουθῶν αὐτὴν τὴν γυναῖκα. Ἤρχισε νὰ τὴν καλοεξετάζῃ πρσσεκτικὰ ὡς ἄνθρωπος ποῦ γνωρίζει νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ ὡραῖον. Ἐτάχυνε τὸ βῆμα του καὶ ἡ ἀπόστασις ὅπου τοὺς ἐχώριζε ἔγινε πολὺ μικροτέρα. Ἡ Ἑλένη τὸ παρετήρησε, ἔστρεψε ἀποτόμως πρὸς τ' ἀριστερὰ καὶ ἐβγῆκε εἰς τὸ φῶς τοῦ Ἠλισίου Πεδίου.

Ὁ νέος ἐννόησεν ἀμέσως ὅτι ἡ ἄγνωστος δὲν ἔκαμνε περίπατον, ἀλλ' ὅτι κάπου ἐπήγαινε ἢ ἐπέστρεφε εἰς τὸ σπίτι της, ἠθέλησε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ ἕως εἰς τὸ τέλος τοῦ δρόμου της, καὶ σὰν ὑπνοτισμένος ἀπὸ τὸ φῶς τῶν μαλλιῶν της, ἀπὸ τὰς ὡραίας γραμμὰς τοῦ σώματός της, ἐπέρασεν ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν ὁδὸν Ἀντὲν, χωρὶς νὰ τὴν προσέξῃ, λησμονήσας καὶ τὸ ἁμάξι ποῦ θὰ ἠγόραζε καὶ ὅλα.

Ἡ κυρία Κεβὲν κατοικοῦσε πολὺ κοντὰ εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Arede Triomhe. Φθάσασα εἰς τὴν προτελευταίαν οἰκίαν τῶν Ἠλισίων, τῆς ὁποίας ἡ εἴσοδος εὑρίσκετο ὁδὸς Τιλούτ, ἡ Ἑλένη ἐμβῆκε εἰς τὴν μεγάλην εἴσοδον. Ὁ Sant-Anna ἔμεινε μιὰ στιγμὴ καρφωμένος εἰς τὸ πεζοδρόμιο. Κάθεται ἄραγε ἐκεῖ; Ὠθούμενος ἀπὸ φυβερὰν περιέργειαν ἐμβῆκε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ἀριθμὸν 154 καὶ ἠρώτησε τὴν θυρωρόν, ἐὰν ἡ κυρία, ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγου εἰσῆλθε ἦτο κάτοικος τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου. Ἡ καλὴ γυναῖκα τὸν ἐκύταξε κατ' ἀρχὰς μὲ κάποιαν δυσπι-

στίαν, ἔπειτα, ἐπειδὴ εἶχε τὸ ὕφος ἀνθρώπου καθὼς πρέπει, τοῦ εἶπε ὅτι ἦτο ἁπλῶς ἐπισκέπτια.

Τὸ διαμέρισμα τῆς κ. Καβὲν ἦτο εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα καὶ τὸ σαλόνι εἰς τὸ ὁποῖον ἐδέχετο εἶχε δύο παράθυρα εἰς τὴν γωνίαν, ἀπὸ τὰ ὁποία ἡ Ἑλένη εἶδε ὅτι ὁ θαυμαστής της ἔμενε κάτω καὶ τὴν ἐπερίμενε.

Αὐτὸ τὴν ἔκαμε ὀλίγον νευρικὴν καὶ ἀφηρημένην καὶ δὲν εἶνε βέβαιον ὅτι ἤκουσε τὰς μισὰς πληροφορίας, ἀπὸ ἐκείνας ὅπου ἡ φίλη της τῆς ἔδωκε διὰ τὸ Βέλγιον καὶ τὴν Ὁλλανδίαν.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ κ. ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ

Δ'.

Καθῆκον ἡμῶν ἀποβαίνει νὰ μὴ ἀποσιωπήσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ἀντισηπτικὴ μέθοδος ἡ τόσον δικαίως θαυμαστὴ χρονολογεῖται ἀπὸ 22 αἰώνων καὶ ὅτι ἐφηρμόζετο παρ' ἀρχαίοις εἰς τὴν χειρουργικήν, ὅτι τέλος πρὸς δόξαν ἡμῶν δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς κατ' ἐξοχὴν Ἱπποκρατικὴ ἐκπτυσσομένη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς Ἰατρικῆς ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ «Περὶ ἑλκῶν». Ἐν τῇ χειρουργικῇ θεραπευτικῇ τοῦ Ἱπποκράτους καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ *ἡ ἀποξήρανσις* ἰδίως τῶν ἑλκῶν ἀπετέλει τὴν ἀντισηψίαν. Ὁ δὲ Γαληνὸς λέγει: «Τὰ δὲ ἕλκεα ὅσα μὴ καλῶς καθαρθέντα εἰς τὸ δέον, ἀεὶ πρότερον ἄρξεται βλαστάνειν, ταῦτα ὑπεραρκέει μάλιστα· ὁποῖα δ' ἂν καθαρθέντα καλῶς καὶ εἰς τὸ δέον ἀεὶ ἐπὶ *τὸ ξηρότερον* θεραπεύεται» (1). Καὶ ὄντως σήμερον εἶνε ἐπιστημονικῶς καὶ πειραματικῶς ἀποδεδειγμένη ἡ δι' ἀποξηράνσεως καταστρεπτικὴ ἐπὶ τῶν μικροργανισμῶν δρᾶσις· γνωστὸν δέ, ὅτι τὴν ἀποξήρανσιν μετεχειρίσθη τὸ πρῶτον ὁ μέγας Pasteur πρὸς ἐξασθένωσιν τοῦ βακτηριδίου τῆς *χολέρας τῶν ὀρνίθων*· ἔτι δὲ μείζονος ἐφαρμογῆς ἔτυχεν ὁ τρόπος οὗτος ἐπὶ τοῦ κατὰ τῆς *λύσσης* προφυλακτικοῦ ἐμβολισμοῦ. Τέλος κατὰ τὸν λήξαντα αἰῶνα ἐν Γερμανίᾳ δύο ἀκάματοι τῆς Ὑγιεινῆς ἐπιστήμης σκαπανεῖς, οἱ Pettenkoffer καὶ Koch, ἀνήγαγον εἰς ὑψίστην περιωπὴν τὸν εὐεργετικὸν τοῦτον τῆς Ἰατρικῆς ἐπιστήμης κλάδον· καὶ ὁ μὲν Pettenkoffer, ὁ καὶ ἱδρυτὴς τοῦ ἐν Μονάχῳ ἐπιστημονικοῦ Ὑγιεινῆς ἐργαστηρίου, ἐμελέτησε κυρίως καὶ ἐδίδαξε τὴν ἐπίδρασιν τοῦ περιβάλλοντος ἐπὶ τῆς ὑγείας τοῦ ἀτόμου, ὁ δὲ Koch προήγαγε μεγάλως τὴν σπουδὴν τῶν παθογόνων ἰδίως μικροργανισμῶν καὶ ἐν γένει τῆς Μικροβιολογίας, ἐφευρὼν καὶ τὰ πλεῖστα τῶν πρὸς καλλιέργειαν τῶν μικροβίων μέσων (milieux de culture).

Οὕτως ἐν τῇ γενικῇ, τῇ ἰλιγγιώδει τῶν ἐπιστημῶν ἐξελίξει ἡ Ὑγιεινὴ καὶ ἡ Ἐπιδημιολογία, ἡ ἀφορῶσα εἰς τὴν ὑγιεινὴν τῆς ὁμάδος, τῆς οἰκογενείας, τῶν οἰκογενειῶν, τῶν στρατῶν, τῶν συνοικισμῶν, τῶν ἀποικιῶν, τῶν πόλεων, τοῦ ἔθνους, τῶν ἐθνῶν, ἐν ἄλλοις λόγοις ἡ ἀφορῶσα εἰς τὴν *Δημοσίαν* καὶ τὴν *Διεθνῆ ὑγιεινήν*, ἀναποδράστως τὴν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους πρόοδον παρακολουθοῦσαι οὐδαμῶς ὑστεροῦσι. Γινώσκουσαι κάλλιον τὴν φύσιν καὶ τὰ αἴτια τῶν νόσων ἀσφαλέστερον ἀμύνονται κατ' αὐτῶν· οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ ἡ ἀκριβεστέρα γνῶσις τῶν ἐξασθενωτικῶν ὅρων τῶν ὑποβοηθούντων τὴν ἐκδήλωσιν τῶν μολυσματικῶν καὶ μιασματικῶν νόσων ἐπιτρέπει, ἐπιβάλλει τὴν ἔντονον τῶν προφυλακτικῶν μέτρων διατύπωσιν δι' αὐστηροτάτης θεσμοθεσίας. Τοῦτο κατιδοῦσα καὶ ἡ Ἀγγλία, τὸ κατ' ἐξοχὴν πρακτικὸν τοῦ Κ' αἰῶνος ἔθνος, ἕνεκα τῶν μεγάλων καταστροφῶν ἃς ὑπέστη ἐκ φονικωτάτων ἐπιδημιῶν, ἀνέθηκεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν πρωτοβουλίαν γενικῆς ὑγιεινῆς τῆς χώρας ἀναμορφώσεως τῇ καταρτίσει σειρᾶς νόμων κανονιζόντων τὸν ὑγειονομικὸν ὀργανισμὸν τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἀπὸ τῶν λοιμωδῶν νόσων προφύλαξιν, ἔτι δὲ τὴν ἐκτέλεσιν πληθύος ἐξυγιαστικῶν ἔργων· τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο τῆς ἐκπολιτιστικῆς Ἀγγλίας παράδειγμα ταχέως ἠκολούθησαν τὰ λοιπὰ Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη, δυστυχῶς ὅμως παρ' ἡμῖν ἡ τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν ὑγιεινὴ ὀργάνωσις εὕρηται ἔτι εἰς πρωτογενῆ ὅλως κατάστασιν. Τέλος τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ἀνήκει ἡ τιμὴ τῆς τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κυβερνήσεων συμμαχίας κατὰ τῶν μεγάλων ἐπιδημιῶν, συμμαχίας στηριζομένης, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν, οὐ μόνον εἰς ὅλα τὰ ἐπὶ μέρους τῆς Ὑγιεινῆς Κεφάλαια, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς καταπληκτικὰς προόδους τῆς Φυσικῆς, τῆς Χημείας, τῆς Βιολογίας, Φυσιολογίας, Βοτανικῆς καὶ Παθολογίας. Τὰ συνέδρια Κωνσταντινουπόλεως, Ἑνετίας, Παρισίων ἔθεσαν τὰς βάσεις τῆς νέας, τῆς μεγάλης, τῆς Δημοσίας καὶ Διεθνοῦς ὑγιεινῆς, τῆς κυρίως Ἐπιδημιολογίας καλυμμένης, καὶ εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὑπερόχου τούτου τῆς Ἰατρικῆς κλάδου ἔχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀφιερώσωμεν τὰς μικρὰς τοῦ βίου ἡμῶν πνευματικὰς δυνάμεις.

Κύριοι, ἐκ τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων συνάγομεν, ὅτι ἡ Ἐπιδημιολογία, ἡ τὰ τῶν ἐπιδημικῶν νόσων ἐρευνῶσα ἐπιστήμη, ἡ ἀποτελοῦσα οὕτως εἰπεῖν τὸν σύνδεσμον μεταξὺ τῶν Φυσικῶν, τῶν Βιολογικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς Παθολογίας, ἀπὸ στενωτέρου νοουμένη ὁρίζοντος, εἶνε ἡ ἐπιστήμη τῶν ὑγειονολογικῶν σχέσεων τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον.

Παρακολουθοῦσα τὰς μεγάλας τῆς νεωτέρας Ἰατρικῆς ἀνακαλύψεις ἡ Ἐπιδημιολογία ἄρδην κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη μετεβλήθη, προσκτησαμένη τὸν χαρακτῆρα βιολογικῆς ἐπιστήμης, ἀπηλλάγη τῆς ἀριστολογίας τῶν παρελθόντων αἰώνων καὶ ἐστηρίχθη ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἀκριβῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πειραματισμοῦ. Τὸ ἀληθὲς αὐτῆς ἔδαφος εἶνε ἡ ἀπέραντος, ἡ ζῶσα σκηνή, ἐν ᾗ βλέπει τις ἀπαύστως τοὺς ἐνοργάνους ἢ ἀνοργάνους παράγοντας, μεταμορφουμένους ἀλλεπαλλήλως καὶ τὸν ἄνθρωπον εἰς ἄπαυστον πρὸς τούτους πάλην.

Ἡ Ἐπιδημολογία τὰς σημερινὰς τῆς ἐπιστήμης προόδους παρακολουθοῦσα μελετᾷ οὐ μόνον τὸ περιβάλλον καὶ τὴν δυνατὴν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ ἐπήρειαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μικροργανισμοὺς τοὺς ἐν τῷ περιβάλλοντι διασπάρτους καὶ τὴν δρᾶσιν αὐτῶν καὶ τὰς δυνατὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν· ἡ μελέτη αὕτη ἀποτελεῖ τὸ ἄμεσον ἐπακόλουθον τῆς ἀνακαλύψεως τῆς μικροβιακῆς ἀρχῆς τῶν μολυσματικῶν νόσων. Καὶ ὄντως ἡ νέα αὕτη τῆς αἰτιολογίας ἀνακάλυψις κατέστησεν *ἐφικτὴν* τὴν ἀποφυγὴν τῶν πλείστων μολυσματικῶν νόσων, τοῦτο μὲν διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν παθογόνων μικροργανισμῶν, τοῦτο δὲ διὰ τοῦ παρεμποδισμοῦ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἁλώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ. Οἱ ἐπιδημιολόγοι τῆς σήμερον ἐν νῷ ἔχοντες τὸν ὑψηλόν, τὸν ἱερὸν σκοπὸν τῆς προασπίσεως, τῆς εὐζωΐας καὶ προαγωγῆς οὐχὶ τῶν ἀτόμων ἁπλῶς, ἀλλὰ τῶν ἐθνῶν, διότι κυρίως Ἐπιδημιολογία εἶνε ἡ Δημοσία καὶ Διεθνὴς ὑγιεινή, μετὰ θαυμαστοῦ ζήλου ἐπεδόθησαν εἰς τὸν ἱερὸν σκοπὸν τὸν ὑπισχνούμενον τόσον θαυμάσια ἀποτελέσματα, καὶ ὅστις μέχρι σήμερον παρήγαγε τόσον περιλάμπρους καρπούς. Οὕτως ἐννοουμένη ἡ Ἐπιδημιολογία δὲν προτίθεται ἁπλῶς τὴν μελέτην τῶν ὅρων τῆς τοῦ ὀργανισμοῦ ὑπὸ τῶν μικροβίων ἁλώσεως, τῶν τρόπων τῆς μολύνσεως καὶ τῶν μέσων τῆς καταστροφῆς τῶν παθογόνων μικροργανισμῶν· παρὰ τὸν παθογόνον παράγοντα τὸ *ἔδαφος* οὐχὶ ὀλιγώτερον σημαίνουσαν κατέχει θέσιν ἐν τῇ γενέσει μεγάλου μολύνσεων ἀριθμοῦ. Βεβαίως οἱ φυσικοί, χημικοὶ ἢ βιολογικοὶ χαρακτῆρες τοῦ περιέχοντος τὸ μικρόβιον μέσου — ἐδάφους, ὕδατος, ἀέρος καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἐσωτερικοῦ μέσου — συμβάλλονται τὰ μέγιστα εἰς μείζονα ἢ ἐλάσσονα τοῦ μικροργανισμοῦ τοξικότητα, ἀλλὰ καὶ τῆς τοξικότητος οὔσης ἐντόνου ἡ νόσος γεννᾶται μόνον ὑπὸ ὡρισμένην *προδιάθεσιν*, *ἔλλειψιν ἀνοσίας* τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ κατὰ Metsnikoff, ἔλλειψιν προκαλουμένην ὑπὸ γενικῶν ἐξωτερικῶν ὅρων τῶν δευτερευόντων τῆς νόσου παραγόντων, τῶν χαρακτηριζομένων ὑπὸ τῆς μείζονος ἢ ἐλάσσονος ἐξασθενήσεως τῶν ζωτικῶν αὐτοῦ δυνάμεων. Τῆς νόσου ἐκδηλωθείσης, ἡ ἔκβασις ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς σχετικῆς ζωτικότητος τοῦ ζωϊκοῦ καὶ μικροβιακοῦ καττάρου, μεταξὺ τῶν ὁποίων θὰ διεξαχθῇ ἡ τῆς *ἐπικρατήσεως πάλη*. Σημειωτέον δέ, ὅτι τὰ δευτερεύοντα αἴτια, ἐξ ὧν ἐξήρτηται κατὰ μέγα μέρος ἡ ἐπιβλαβὴς τῷ ὀργανισμῷ ἐπικράτησις τοῦ παθογόνου στοιχείου, εἰσὶν ἀσφαλέστερον καὶ εὐκολώτερον φευκτὰ αὐτοῦ τούτου τοῦ παθογόνου παράγοντος. Ὅθεν ὁ ἐπιδημιολόγος πρὸ τοῦ πολυπλόκου τῆς αἰτιολογίας τῶν μολυσματικῶν νόσων δέον οὐ μόνον ἐπὶ τὰ μικρόβια τὴν προσοχὴν αὐτοῦ νὰ φέρῃ, ἀλλὰ νὰ ἐρευνᾷ ἐπισταμένως τοὺς ἐξωτερικοὺς παράγοντας τοὺς βιολογικῶς δρῶντας ἐπί τε τοῦ μικροβίου καὶ τοῦ ἀνθρώπου. Ἀφ' ἑτέρου δέον νὰ μελετᾷ τὰ ὅπλα, δι' ὧν προλαμβάνεται ἡ ἐξασθένησις τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, ἡ ἐλάττωσις τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ζωϊκοῦ κυττάρου, τὸ ὑπὸ τοῦ μικροβίου εὐάλωτον αὐτοῦ διὰ τῆς ὡς οἷόν τε μείζονος ἀναπτύξεως τῆς ζωτικότητος τῶν ἀτόμων καὶ τῆς ἐξυψώσεως τῆς ἀντιστάσεως τῆς τοῦ ὀργανισμοῦ οἰκονομίας.

(1) Galenus editionem curavit D. Carolus Gutlob Kühn vol. x. pag. 289.

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Ἱερουσαλὴμ ἡ ἁγία πόλις, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ἀρχίζει ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς λέξεως ἱερόν, ἡ τυχοῦσα γεωγραφικῶς εἰς τὴν γῆν τὴν κληρωθεῖσαν εἰς τὴν φυλήν, τοῦ τόσον ἀγαπητοῦ εἰς τὸν πατριάρχην Ἰακώβ, νεαροῦ Βενιαμίν, ἀλλὰ δοθεῖσα εἰς τὴν Βασιλικὴν τοῦ Ἰούδα φυλήν! Ἱερουσαλήμ, ἡ πόλις Δαυίδ, ἡ ἀκμάσασα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ προφητάνακτος καὶ Βασιλέως καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ καὶ διαδόχου αὐτοῦ Σολομῶντος! Ἱερουσαλὴμ ἡ ἁγία πόλις, τὴν ὁποίαν ἔρρανε τὸ τίμιον αἷμα τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἐπισύρει ἀπό τινος τὰ βλέμματα ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, παρακολουθούντων μετὰ ψυχικῆς ἀγωνίας τὰ συμβαίνοντα εἰς αὐτήν. Ἡ ἁγία πόλις πάσχει. Ἡ

Ἑλληνικωτάτη Παλαιστίνη ἀγωνιᾷ! Ἡ ἀγωνία της δὲ μετεδόθη εἰς ὅλον τὸν Ἑλληνισμόν. Καὶ δικαίως.

Ἐκεῖ ἐγεννήθη καὶ ἐκεῖ ἀνεπτύχθη ὁ Κύριος. Ἐκεῖ ἔλαβε τὸ δουλικὸν Βάπτισμα, ἐκεῖ ἐδίδαξεν, ἔπαθεν, ἀπέθανε σταυρικὸν θάνατον, ἐτάφη καὶ ἀνέστη ὁ μακρόθυμος καὶ ἀνεξίκακος Θεός, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου Χριστός. Πρὸς τὸν τόπον λοιπὸν ἐκεῖνον τοῦ Παναγίου Τάφου, ἐξ οὗ τὸ φῶς ἐξέλαμψε, τὸ φωτίσαν τὰ σκότη, τὸ ὁποῖον φῶς ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἰς τὸν κόσμον μετέδωκε, περιστρέφεται ἀγωνιῶσα ἡ Ἑλληνικὴ διάνοια. «Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου», εἶπεν ὁ Σωτήρ, ὅτε εἶπον πρὸς Αὐτὸν οἱ μαθηταὶ Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος, ὅτι Ἕλληνες ἀνέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἐζήτουν νὰ Τὸν ἴδωσι. Καὶ λοιπὸν ἄλλως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, ἀφοῦ ὁ συναναστραφεὶς τοῖς ἀνθρώποις Θεὸς τὸ ἠθέλησε καὶ ἐγνώρισε τοῦτο πρὸς τοὺς ἁγίουςΑὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους, εἰπών· «Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου». Καὶ οὕτως ἐγένετο, διότι τοῦτο ἦτο τὸ Παντοδύναμον ἅγιον θέλημά Του.

Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔδωκε μόνον τὴν Φιλοσοφίαν, τὰς Ἐπιστήμας, τὰς ὡραίας Τέχνας εἰς τὸν Κόσμον, ἔδωκε καὶ τὴν ἀληθινὴν τοῦ Χριστοῦ Πίστιν. Τὰ Εὐαγγέλια, οἱ Ἀπόστολοι, ἡ Ἀποκάλυψις, αἱ Ἱεραὶ Σύνοδοι, τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως ἐγράφησαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς τὰ μετέφρασαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι καὶ οἱ νεώτεροι λαοὶ τοῦ Παλαιοῦ καὶ Νέου κόσμου. Ὁ Σωτὴρ εἰς τὰς πόλεις τῆς Παλαιστίνης ἐκήρυσσεν Ἑλληνιστί, καὶ ὁ διαπρύσιος τοῦ Χριστιανισμοῦ ρήτωρ, ὁ μέγας Παῦλος, ἐκήρυσσε καὶ ἔγραφεν Ἑλληνιστί. Εἰς τὴν ἀποκάλυψιν ὡς εἰκὼν καὶ σύμβολον τοῦ Σωτῆρος φαίνονται τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα Χ Α Ω. Τὰ γράμματα αὐτὰ ἐχάραξεν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος εἰς τὸ Λάβαρον, τὸ ὁποῖον προηγεῖτο τῶν μαχῶν, γνωρίζων τὸν ἀληθινὸν Θεὸν εἰς τὸν Κόσμον. Καὶ τὰ γράμματα αὐτά, μέχρι τῆς σήμερον, καὶ οἱ ξένοι, καὶ ἐχθροὶ τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐνίοτε, χαράσσουν καὶ ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ θυρῶν τῶν ἐκκλησιῶν των καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιταφίου τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν καὶ τῶν τάφων τῶν φιλτάτων εἰς τὰ νεκροταφεῖα. Τὸ ὄνομα αὐτὸ τοῦ Θεανθρώπου, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπεπειράθη οὐδεμία, οὔτε ἐκ τῶν νεωτέρων οὔτε ἐκ τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν νὰ μεταφράσῃ, ἡ λέξις Χριστός, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν καὶ ἡ σημασία της, εἰς ποίαν γλῶσσαν ἀνήκει; Ποίαν σημασίαν εἶχεν αὕτη εἰς τὴν ἁγίαν Γραφὴν καὶ ποίαν σχέσιν πρὸς τὴν σημασίαν τῆς Ἑβραϊκῆς λέξεως Μεσσίας; Διὰ τῆς Ἑλληνικῆς λέξεως ἐγνώρισεν ὁ Κόσμος τὸν ἀληθινὸν Θεόν, καὶ οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐν τῷ Κόσμῳ ἐτόλμησε νὰ μεταφράσῃ ἢ ἀλλοιώσῃ αὐτήν. Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀληθινοῦ, ἐξηρτᾶτο μὲ Ἑλληνικὰ γράμματα ἐπὶ ναοῦ Ἑλληνικοῦ πρὶν φανῇ ὡς ἄνθρωπος ὁ Θεὸς εἰς τὸν Κόσμον.

Ἡ μεγάλη μήτηρ Ἑλλὰς, ἡ φωτίσασα τὰ ἄλλα Ἔθνη, ἡ ζητοῦσα τὸν ἄγνωστον Θεόν, ὅστις ἤρχισε νὰ φαίνεται ἤδη εἰς τὰς ἰδέας καὶ θεωρίας τῶν φωτεινῶν πνευμάτων τῶν τέκνων της Σωκράτους καὶ Πλάτωνος, εὗρεν αὐτὸν εἰς τὰς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ τὸν ἐνεκολπώθη ἀμέσως καὶ τὸ μετέδωκεν εἰς τὸν κόσμον, δοξάσασα τὴν ἀληθινὴν πίστιν, ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς διὰ τὸ ὑπούργημα τοῦτο ἀποστολῆς της, ὡς εἶχεν ὁρίσει αὐτὴν διὰ τοῦτο ὁ κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον Λόγος τοῦ Θεοῦ. Ὅ,τι βλέπει τις εἰς τοὺς λόγους τοῦ μεγαλοφώνου Ἡσαΐα περὶ τοῦ εἴδους τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἔχει ἐν τῷ καιρῷ τῶν Παθημάτων ὁ δίκαιος Ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποίου προφητικῶς ὁμιλεῖ, βλέπει καὶ εἰς τοὺς λόγους τοῦ Πλάτωνος περὶ τοῦ δικαίου πάλιν, ὅστις ἤθελε «μαστιγωθῇ καὶ δεθῇ καὶ πάντα κακὰ παθὼν ἤθελε τελευτήσει.» Ὥστε καὶ ὀνομάζεται ὁ Πλάτων προάγγελος τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ παρά τινων Ἡσαΐας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπὸ τῶν παναρχαιοτάτων χρόνων μετηνάστευσαν εἰς τὴν Παλαιστίνην Ἕλληνες. Ἀργότερα ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ Σελευκιδῶν καὶ Πτολεμαίων, ἐπὶ τῶν ἐνδόξων χρόνων τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ὅταν οἱ αὐτοκράτορες καὶ αἱ αὐτοκράτειραι ἔκτιζαν ναοὺς καὶ ξενῶνας, καὶ ἐπροικοδότουν δι' ἐτησίων τακτικῶν προσόδων τὸν Πανάγιον Τάφον, καὶ μετὰ ταῦτα, ὅτε ἦλθεν ἡ δεινὴ ἐποχὴ τῶν κλονισμῶν, τῶν θλίψεων, τῶν πιέσεων, τῆς ἐπιδρομῆς τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἔτι βραδύτερον αἱ τῶν ἀλλοφύλων ἀλλ' ὄχι καὶ ἀλλοπίστων, αἱ ἀλησμόνητοι Σταυροφορίαι, αἱ μεταβληθεῖσαι εἰς ληστρικὰς συμμορίας, καὶ τῶν τόσων ἄλλων δεινῶν, τὰ ὁποῖα διῆλθεν ὁ Ἑλληνισμός, τὸ πᾶν εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους ἦτο καὶ ἔμενε Ἑλληνικόν.

Δικαίως λοιπὸν ὁ διεξαγόμενος ἀγὼν εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλὴμ συνεκλόνησε τὴν Ἑλληνικὴν καρδίαν, τὴν ψυχήν, τὸ πνεῦμα. Τὰ ἱερὰ καὶ ὅσια τῆς Πίστεως του ἔχει ἐκεῖ ὁ Ἑλληνισμός. Καὶ τὴν Πίστιν καὶ Πατρίδα αὐτοῦ ἠγάπησε πάντοτε καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἔχυσε ποταμοὺς αἱμάτων.

Κατὰ τοὺς μακροὺς χρόνους τοῦ βαρέως ζυγοῦ ἡ ἁγία αὐτοῦ θρησκεία, ἡ οὐράνιος καὶ πλουσία, διέσωζε τὴν γλῶσσαν, ἀνεζωπύρει τὸ ἐθνικὸν αἴσθημα, ὑπενθύμιζε τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα ὀφειλόμενον καθῆκον.

Ὅτε δὲ ἐσήμαινεν, ὑπὸ τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ ὁρισθεῖσα εἰς ἄθλησιν πρὸς τὴν ἀπελευθέρωσιν ὥρα, πρῶτον θῦμα ἔπιπτεν ἡ ὑψίστη τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ κεφαλή. Καὶ ὄχι μόνον τότε. Ἀπὸ τῶν πρώτων τοῦ Χριστιανισμοῦ χρόνων ἤδη παντοῦ καὶ πάντοτε, ὁ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κλῆρος διὰ πολλῶν ταλαιπωριῶν καὶ ἀγώνων, πιέσεων καὶ αἱματοχυσίας καὶ μεγάλης ἐκ μέρους αὐτοῦ αὐτοθυσίας, τῇ συνεργείᾳ τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ πάντοτε, διέσωσε τὴν κλυδωνιζομένην δεινῶς ἐνίοτε ἁγίαν αὐτοῦ Πίστιν καὶ παρέδωκεν εἰς τὰς μεταγενεστέρας γενεὰς ἀλώβητον, ἀκηλίδωτον, σῶαν καὶ ἄμωμον. Παρὰ τῷ Ἑλληνισμῷ Πίστιν καὶ Πατρίδα συνδέει μία καρδία, ἀδιάφορον ποῖον ἐκ τῶν δύο πάσχει, τὸν πόνον αἰσθάνεται αὐτή.

Ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ εἶνε ὁ νέος Ἰσραήλ, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Σωτὴρ ἐνεπιστεύθη τὴν παρακαταθήκην Αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἔσται βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ, καὶ στέψῃ καὶ δοξάσῃ πάντα τὸν ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῶν ἀληθειῶν τοῦ Εὐαγγελίου Αὐτοῦ ἐργαζόμενον. — «Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν. Εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν. Οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν». Τοῦτο τὸ μὴ παραβαλλόμενον μετ' οὐδενὸς ἄλλου δώρου, μετ' οὐδενὸς ἄλλου θησαυροῦ, ἀφῆκεν ὡς κληρονομίαν, ὡς τὸ ὑπέρτατον χάρισμα ἡ ζωὴ καὶ τὸ φῶς καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός, εἰς τοὺς ἁγίους Αὐτοῦ μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους. Ἐκ τῆς εἰρήνης πηγάζουν αἱ μεγάλαι ἀρεταί, φέρουσαι ὡς στέμμα τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἔθεσεν ὡς βάσιν τῆς ἀληθινῆς Πίστεως, τῆς Ἐκκλησίας Του, ἣν διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος περιεποιήσατο, ὡς λέγει καὶ ὁ θεῖος Ἀπόστολος. Εἶνε ὁ βράχος ἐπὶ τοῦ ὁποίου συντρίβονται ὁρατοὶ καὶ ἀόρατοι ἐχθροί. Εἶνε τὸ βάλσαμον τὸ θεραπεῦον δικαίως, ἢ ἀδίκως παθοῦσαν ψυχήν. Ἐνισχύει, τὴν καθιστᾷ ἀτρόμητον καὶ ἀπόρθητον διὰ τῆς αὐτοθυσίας ἀλλὰ καὶ αὐτοπεποιθήσεως, τῆς ἀναγνωριζομένης πάντοτε, ἀλανθάστως. Εἰρήνη, ἀφοσίωσις, αὐταπάρνησις, αὐτοθυσία, αἱ πύρινα ρομφαῖαι πρὸ τῶν ὁποίων πᾶν τὸ ἐναντίον σιγᾷ καὶ κύπτει. Γενναιότης καὶ τὸ ἔργον τελειοῦται. Μεγαλοψυχία καὶ τὸ εἰς τόσους ἀνέμους καὶ καταιγίδας ἐκτεθειμένον οἰκοδόμημα ἐπιστεγάζεται. Πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη. Ἡ πίστις μεγαλουργεῖ, κρατύνει, ἐξυψοῖ μέχρι τρίτου οὐρανοῦ, ἔνθα τὸν Ἄνθρωπον εἶδεν ἀνερχόμενον ὁ θεῖος Ἀπόστολος καὶ περὶ τοῦ ὁποίου καὶ μόνου ἐκαυχᾶτο. Ἡ ἐλπὶς ζωογονεῖ, ἀναπτεροῖ, κραταιοῖ ψυχικάς, πνευματικάς, σωματικὰς δυνάμεις. Ἡ ἀγάπη, ἡ ἀγάπη αὐτὴ ἐν τῇ ταπεινώσει φθάνει τὰ ὑψηλά, ἐν τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια· πρὸς παράστασιν αὐτῆς καταλληλοτέρας ἀπὸ τὰς τοῦ οὐρανοβάμονος Παύλου ἐκφράσεις δὲν εὑρίσκει τις· καὶ λοιπὸν οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ λογίζεται κακόν, τὰ πάντα στέργει, τὰ πάντα ὑπομένει. Καὶ οὕτως «δικαιωθέντες ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχομεν πρὸς Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην, ἐν ᾗ ἑστήκαμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν».

Ἐν Μονάχῳ

ΜΑΡΙΑ ΠΙΝΕΛΛΗ

Catulle Mendès

Ἄνεμος καταστροφῆς πνέει τελευταίως εἰς τοὺς πνευματικοὺς κύκλους τῆς Γαλλίας. Ὁ θάνατος τοῦ Catulle Mendès, ἕνας θάνατος κουτὸς καὶ ἄγριος, κάτω ἀπὸ τοὺς τροχοὺς σιδηροδρόμου εἶναι ὁ τρίτος θάνατος καλλιτέχνου μεγάλου ἐντὸς ἑνὸς μόλις μηνός.

Οἱ δύω Κοκλὲν καὶ ὁ Μαντὲς, τρεῖς δόξαι γαλλικαὶ σβύνουν καὶ δυστυχῶς χωρὶς νὰ ἀφήνουν ἀναπληρωτάς. Ὁ Σαρδοὺ ὀλίγον πρωτήτερα καὶ ὁ Κουρὺ καὶ ὁ Ζολά κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, εἶναι τόσα τραύματα κατὰ τοῦ πνευματικοῦ μεγαλείου τῆς Γαλλίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ νέα φιλολογικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἄνθησις εἶναι τελευταίως πολὺ μετρία.

Ὁ Κάτουλλος Μαντὲς διεκρίθη ἰδίως εἰς τὴν ποίησιν, ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους ἱδρυτὰς τῶν Παρνασσιδέων καὶ ἀπὸ τοὺς πλέον λεπτοὺς καὶ δυνατοὺς τῆς σχολῆς αὐτῆς. Πνεῦμα ἐν γένει γόνιμον καὶ πολὺ παραγωγικὸν ἐπέτυχε καὶ εἰς τὸ διήγημα καὶ εἰς τὸ μυθιστόρημα καὶ εἰς τὸ δρᾶμα καὶ εἰς τὴν τραγῳδίαν καὶ εἰς τὸ μελόδραμα καὶ εἰς τὴν ὀπερέττα. Μεταξὺ τῶν ἔργων του ὑπάρχουν πολλὰ τὰ ὁποῖα ὑπερέβησαν εἰς τὸν πραγματισμὸν καὶ τὰ ἔργα τοῦ Ζολᾶ, ἀκόμη καὶ ἄλλα ἐντελῶς decandets, γραμμένα μὲ πολλὴν πρωτοτυπίαν. ἀλλὰ καὶ μὲ κυνισμὸν ἀνυπόφορον.

Ὁ Κάτουλλος Μαντὲς ἔχει γράψει τὴν ἱστορίαν τῶν Παρνασσιδέων, τὰ Ἐπικά του διηγήματα καὶ τὴν παράδοξον ἐποποιίαν του ὁ

Ο ΚΑΤΟΥΛΛΟΣ ΜΑΝΤΕΣ

«Ἕσπερος», τὰ ὁποῖα εἶχαν ἔκτακτον ἐπιτυχίαν,

Ἐνυμφεύθη τὴν γνωστὴν συγγραφέα Judith Gautier τὸ 1866, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὅμως ἔζησε χωρισμένος. Ἔγεινεν Ἀκαδημαϊκὸς καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν ἑξήντα ὀκτώ.

ΤΟ ΜΑΡΑΜΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια)

Εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἀγγλίας δὲν ἔμεινε προσωρινῶς, ὡς εἶχεν ἀρχικῶς ἀποφασισθῆ, ὁ νέος τυφλὸς μὲ τὴν γυναῖκα του. Σιγά, σιγὰ ἐκείνη τὸν ἔπεισε, ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ξενοδοχείου θὰ ἦτο δι' αὐτὸν πολὺ πλέον εὐχάριστος καὶ διασκεδαστική, παρὰ ἡ κλεισμένη ζωὴ τοῦ σπιτιοῦ.

Ποιὸς θἄρχεται νὰ μᾶς βλέπῃ καὶ μὲ ποιὸν θὰ κάνῃς συντροφιά, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γιατρὸ καὶ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς σου, οἱ ὁποῖοι εἶναι τόσον ἀντιπαθητικοί; Ἐγὼ βέβαια δὲν ἔχω ὄρεξιν νὰ κάμω ἐπισκέψεις καὶ γνωριμίας μὲ τὴν συμφορὰν αὐτήν. Ἐνῷ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον σχετίζεται κανεὶς μὲ ὅποιον θέλει, κάνει ἕνα κύκλον ἰδικό του, τὸν ἐκλέγει ὅπως τὸν θέλει, χωρὶς οὔτε ἀνταλλαγὰς ἐπισκέψεων, οὔτε ὑποδοχάς.

Ὁ Στέφας συγκατετέθη καὶ ἔτσι εἶχαν μείνει εἰς ἕνα μικρὸν διαμέρισμα μὲ δύω δωμάτια καὶ ἕνα σαλονάκι, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ γευματίζουν, ὅταν ἤθελαν εἰς τὰ δωμάτιά των Θὰ ἔμεναν τὸν χειμῶνα εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸ καλοκαίρι εἰς τὴν ὡραίαν ἐξοχήν των τῆς Κερκύρας. Ὁ κύκλος ποῦ θὰ ἐσχετίζοντο δὲν ἐβράδυνε νὰ σχηματισθῆ, χάρις εἰς τὸν ζωηρὸν καὶ κοινωνικώτατον χαρακτῆρα τῆς Ἀμάλιας. Μία οἰκογένεια πλουσία ἀπὸ τὴν Ρουμανίαν, ποῦ ἔμενεν ὅλον τὸν χειμῶνα εἰς τὰς Ἀθήνας, δύω Ἀμερικανίδες μὲ ἕνα ἀδελφόν των ἰατρόν, ἄνθρωπον πολὺ πλούσιον, ἕνας βουλευτής, ἄνθρωπος ἔξυπνος καὶ διασκεδαστικός, ἰδοὺ ὁ φιλικὸς κύκλος, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Ἀμάλια ἐκυριαρχοῦσε. Σιγά, σιγὰ καὶ ὁ Στέφας, ὁ ὁποῖος εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ παθήματός του εἶχε γίνει μισάνθρωπος, ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν συντροφιὰν τῆς Ἀμάλιας,νὰ εὐχαριστῆται καὶ νὰ λησμονῇ τὴν συμφοράν του.

Ἦτο τόσον συμπαθητικὸς μὲ τὴν δειλίαν καὶ τὸ αἰώνιον παράπονον ποῦ ἐζωγραφίζετο εἰς τὸ πρόσωπό του, ὥστε αἱ κυρίαι τῆς συντροφιᾶς των καὶ μάλιστα αἱ δύω Ἀμερικανίδες ἠσθάνοντο ἰδιαιτέραν ἀπόλαυσιν νὰ τὸν περιποιοῦνται καὶ νὰ τοῦ δείχνουν ἰδιαιτέραν φιλικὴν συμπάθειαν. Μὲ τὸν καιρὸν ἡ οἰκειότης αὐτὴ ἔγεινεν ἕνας στενώτατος σύνδεσμος καὶ ὁ Στέφας, ὁ ὁποῖος τοὺς πρώτους δύω τρεῖς μῆνας ἐπέμενε νὰ τρώγουν εἰς τὰ δωμάτιά των, τώρα ηὐχαριστεῖτο νὰ τρώγῃ κάτω, ὅπου τὸν ἐσυνώδευε πάντοτε ἡ Ἀμερικανὶς φίλη του μὶς Ἔδιθ, ἡ ὁποία εὐχαρίστως ἐδέχθη τὴν πρόσκλησιν τῆς Ἀμάλιας νὰ τρώγῃ μαζή των εἰς τὸ τραπέζι.

Ὁ ἰατρός, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέπτετο συχνὰ τὸν δυστυχῆ μαθητήν του, εὑρίσκετο καὶ ὁ ἴδιος εἰς ἔκπληξιν μὲ τὴν εὐκολίαν ποῦ καὶ οἱ δύω σύζυγοι ἐσυνείθισαν εἰς τὸ δυστύχημά των. Ἐπέρασεν ὁ χειμώνας καὶ ἡ ἄνοιξις καὶ κανεὶς ἀπὸ τὰ πρόσωπα τοῦ φιλικοῦ κύκλου τῆς Ἀμάλιας δὲν ἐσκέπτετο νὰ φύγῃ. Ἐκείνη δὲν παρεπονεῖτο πλέον, ὅταν ἔβλεπε τὸν ἰατρὸν μόνον καὶ ὁ Στέφας εἶχε γίνει ζωηρός, εὔθυμος σχεδόν. Ἡ συμπάθεια τῆς μὶς Ἔδιθ, τῆς ὁποίας ἡ φωνή, ὁ χαρακτήρ, τὰ ὡραῖα αἰσθήματα τοῦ ἐνθύμιζαν τὴν Ἄνναν, τὸν ἔκαμνεν εὐτυχῆ. Τὸ πάθημά του τοῦ ἔδιδε δικαιώματα ἐπὶ τῆς συμπαθοῦς στοργῆς καὶ τρυφερότητος κάθε γυναικός, καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ καὶ ὁ ἴδιος τὴν μὶς Ἔδιθ ἐφαντάζετο ὡς τὴν γυναῖκα, ποῦ ἡ τύχη ἐδιάλεξε διὰ νὰ τὸν κάνῃ, μὲ τὴν τρυφερὰν καλωσύνην της, νὰ λησμονῇ τὴν συμφοράν του.

Ἡ κακὴ περὶ τῆς Ἀμαλίας ἐντύπωσις τοῦ ἰατροῦ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐπιστροφῆς των

εἶχεν ἐντελῶς λησμονηθῆ καὶ ἀνεγνώριζε τώρα ὁ γέρων σοφός, ὅτι ἡ σοφία του ἦτο τίποτε ἀπέναντι εἰς τὸ μυαλὸ τὸ πρακτικὸ καὶ ἐπινοητικὸ τῆς γυναικούλας ἐκείνης, ποῦ κατώρθωνε καὶ εἰς τόσον μεγάλας ἀκόμη συμφορὰς νὰ εὑρίσκῃ τὸν δρόμον τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς χαρᾶς καὶ δι' αὐτὴν καὶ διὰ τὸν ἄνδρα της.

Τὸ καλοκαῖρι, ὅταν ἡ ζέστη ηὔξησεν,ὁ φιλικὸς κύκλος ἄρχισε νὰ διαλύεται. Ὁ βουλευτὴς εἶχε φύγει διὰ τὰ λουτρά, ἡ οἰκογένεια ἐκ Ρουμανίας εἶχε φύγει δι' ἕνα κτῆμα των, κοντὰ εἰς τὸ Βουκουρέστι, ὅπου ἐπερνοῦσαν τὸ καλοκαῖρι, καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ ἑτοιμάζοντο νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Ἀμερικήν. Τὸ ξενοδοχεῖον ἐν γένει ἄρχισε νὰ ἐρημόνεται. Ἡ Ἀμάλια τὰ ἔχασε. Τί θὰ ἐγίνετο, ἐὰν ἔμενε μόνη της μὲ τὸν τυφλόν. Ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸν εἶχε κατωρθώσει νὰ ξεχάσῃ ὅτι ἐκεῖνος ἔπασχε, τόσον ὀλίγον ἔμενε μαζή του καὶ ἐλάμβανε μέρος εἰς τὰ τῆς ἰδιαιτέρας καθημερινῆς ζωῆς του, καὶ τόσον τελείως ὁ Μαρτὲν ἐπεριποιεῖτο τὸν κύριόν του.

Ἂν τοὐλάχιστον ἔμενεν ἡ μὶς Ἔδιθ; Ἀλλ' ὄχι, τὸ πρᾶγμα ἦτο ἀδύνατον. Ἠσθάνετο ὅτι ὁ Στέφας ἐσυμπαθοῦσε τόσον τὴν ἔμμορφην Ἀμερικανίδα, ὥστε ὁ χωρισμὸς αὐτὸς θὰ τοῦ ἐστοίχιζε πολύ, ἡ γκρίνια θὰ ἄρχιζε καὶ πάλιν καὶ αὐτὴ θὰ ἐστενοχωρεῖτο καὶ θὰ ἐβασανίζετο.

Ἦτο ἀκριβῶς εἰς μίαν στιγμὴν ἀπελπισίας, σκεπτομένη πῶς θὰ ἀνήγγελεν εἰς τὸν ἄνδρα της ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ θὰ ἔφευγαν μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ὅταν ὁ ἰατρὸς ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ σαλονάκι της. Ἐφαίνετο εὐχαριστημένος καὶ ἡ ἰδική της λύπη τοῦ ἐφάνη παράξενη.

«Νὰ τοῦ τὸ πῆτε σεῖς, εἶπεν ἡ Ἀμάλια, πῶς θὰ φύγουν καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ μεθαύριον. Ἐγὼ δὲν μπορῶ. Δὲν θέλω νὰ εὑρεθῶ ἐμπρός του εἰς τὴν συγκίνησιν ποῦ θὰ αἰσθανθῆ. . . .

—Δηλαδή; εἶπεν ὁ γιατρός. Ὑποθέτεις, ὅτι εἶναι ἐρωτευμένος; Καὶ λυπεῖσαι καὶ ὑποφέρεις διότι φεύγουν...

Δὲν ξέρω καλά, καλὰ κι' ἐγὼ τὶ ὑποθέτω. Ἐκείνη τὸ λέει καθαρὰ ὅτι ὁ Στέφας εἶναι τὸ φλέρτ της. Ὁ Στέφας παρηγορεῖται καὶ εἶναι εὐτυχὴς μὲ τὸ φλέρτ αὐτὸ καὶ μὲ ἀφίνει ἐντελῶς ἐλευθέραν καὶ ἥσυχην.

Ὥστε δὲν τὸν ἀγαπᾷς τὸν ἄνδρα σου;

Ναί, τὸν ἀγαπῶ, εἶπεν ἐκείνη. Ἀλλὰ ἡ ἀγάπη νομίζω ὅτι πρέπει νὰ εἶνε εὐχάριστη, εὔκολη, χωρὶς βάσανα. Δὲν ὑποφέρω, δὲν ἀντέχω νὰ τὸν αἰσθάνομαι δυστυχῆ, νεκρωμένον γιὰ τὴν ζωήν. Γιατὶ νὰ μὴ βλέπῃ κανεὶς εἶναι ὡς νὰ εὑρίσκεται θαμμένος εἰς ἕνα μαῦρον τάφον. Καὶ ἔπειτα δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω τὴν γκρίνια του.

Ὁ ἰατρὸς τὴν ἤκουε καὶ μέσα του ἀναγκάζετο νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι εἶχε δίκαιον. Τί θὰ κερδίσω ἐγὼ καὶ αὐτός, σᾶς παρακαλῶ, ἂν μεταβληθῶ εἰς ἡρωΐδα αὐταπαρνήσεως, κλεισθῶ εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἀπομακρύνω τὸν Μαρτὲν καὶ μεταβληθῶ εἰς νοσοκόμον ἀδεξίαν τοῦ ἀνδρός μου; Τί εὐτυχίαν θὰ τοῦ δώσω, ἂν μὲ τὴν καθημερινὴν αὐτὴν περιποίησιν, κουρασθῶ, ὅπως εἶναι φυσικόν, ἀρχίσω νὰ στενοχωροῦμαι, νὰ ὑποφέρω, νὰ χάσω κάθε διάθεσιν διὰ τὴν ζωὴν καὶ νὰ τελειώσω νευρασθενική, δηλαδὴ βασανιστικὴ καὶ δι' ἐκεῖνον καὶ δι' ἐμέ; Ἀντὶ μιᾶς δυστυχίας, ἡ ὁποία, καθὼς εἴδετε, παρηγορεῖται καὶ λησμονεῖται, θὰ γείνουν δύω, ποῦ θὰ τελειώσουν, ποιὸς ξέρει, πῶς....

Ξέρω τί μοῦ ψάλλει τὸ συγγενολόγι του, ὅλο τὸ Χιωταριὸ αὐτό, ποῦ ζοῦν κουρτισμένοι σὰν κοῦκλες καὶ ὁ καθένας κάνει σὰν μηχανὴ τὸ μάθημά του. Μὰ μοῦ εἶναι ἀδιάφορο. Ἐγὼ εἶμαι εἰς τὴν ἀλήθεια καὶ ὅλες αὐτὲς εἰς τὸ ψέμα.

Ὁ γιατρὸς ἠναγκάσθη νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτὴ μὲ τὰς ἐγωϊστικὰς σκέψεις της ἦτο κατὰ βάθος μιὰ μεγάλη ἀλτρουΐστρια. Διότι ἐπὶ τέλους ἦτο γεγονὸς ὅτι ὁ Στέφας μέσα εἰς τὸν κύκλον αὐτὸν τῆς ζωῆς, ποῦ τοῦ εἶχε δημιουργήσει ἡ γυναῖκα του ἦτο εὐχαριστημένος, ἐξεχνοῦσε τὴν δυστυχίαν του, ἐζοῦσεν εὔθυμα, εἶχε κἄτι καινούριο καὶ ὡραῖο νὰ τὸν ἀπασχολῇ. Τὸ φλὲρτ αὐτὸ μποροῦσε νὰ ἦτο καὶ ἔρως. Ἡ Ἀμάλια δὲν τὸ ἐξήταζεν αὐτὸ καθόλου. Μήπως ὁ πατέρας της καὶ ὁ γαμπρός της, δὲν εἶχαν πάντοτε καὶ ἀπὸ μίαν φίλην, χωρὶς τοὐλάχιστον νὰ ἔχουν ὡς δικαιολογίαν ἕνα φοβερὸν πάθημα ὅπως τοῦ ἀνδρός της!

Καὶ μέσα εἰς τὴν ψυχήν της τὴν εὔθυμην, ἡ ὁποία δὲν εἰμποροῦσε παρὰ νὰ ζῇ εἰς μίαν πλημμύραν χαρᾶς, εὕρισκεν ὅτι ὁ ἔρως εἶναι κἄτι τι τόσον λεπτὸν καὶ ἀέρινον, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ μαζὴ μὲ τὴν καθημερινὴν πεζότητα τῆς ζωῆς καὶ μὲ ὡρισμένα καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις. Ἢ οὕτως ἢ ἄλλως λοιπὸν ὁ ἔρως των εἶχε δύσει, καὶ τὸ εἶχαν καλὰ καὶ οἱ δύο των ἐννοήσει καὶ πρὸ τοῦ παθήματος ἀκόμη τοῦ Στέφα. Αὐτὰ ἦσαν σκέψεις ποῦ ἤρχοντο καὶ ἔφευγαν εἰς τὰ διαλείμματα μεταξὺ δύο πόκερ, ἤταν ἐπήγαινε νὰ κοιμηθῇ, ἐνόσω ἔκαμνε τὴν τουαλέττα της τοῦ ὕπνου.

Ἡ ὥρα αὐτὴ ξεχωριστὰ εἶχε τὴν ἰδιότητα νὰ τὴν κάμνῃ νὰ σκέπτεται μὲ τρόπον κάθε ἄλλο παρὰ συμπονετικὸν τὸ πάθημα τοῦ ἀνδρός της. Ἦτο μόνη ἥσυχη, ἐλευθέρα, χωρὶς τὸ φοβερὸν

θέαμα τῶν σβυσμένων ματιῶν, χωρὶς τὴν ἀγωνίαν, ποῦ αἰσθάνεται κάθε ἄνθρωπος ποῦ βοηθεῖ τυφλὸν εἰς τὸ καθημερινὸν σκότος τῆς ζωῆς του.

Καὶ ὅταν ἐτελείωνε τὸ κτένισμά της τῆς νυκτὸς καὶ ἔβαζε τὴν ντατελένια σκούφια της μὲ φιογγάκια γύρω γύρω κόκκινα ποῦ ἔπεφταν εἰς τὸ μέτωπό της σὰν ἕνα στεφάνι ἀπὸ παπαροῦνες καὶ ἐσκέπαζαν τὰ μπιγκουτὶ ποῦ ἐτύλιγαν τὰ μαλλιά της, καὶ ἔπειτα ὅταν ἔβαζε τὸ νυκτικό της στολισμένο καὶ αὐτὸ μὲ ὁλοκόκκινες κορδέλες μέσα εἰς ἀφροὺς ἀπὸ ντανταέλα καὶ λεπτοῦφαντα μεταξωτὰ καὶ ἐπερνοῦσε τὰ τριανταφυλλένια ποδαράκια της μέσα εἰς μικρὰ ἀράπικα κατακόκκινα τσαρουχάκια καὶ ἐβλέπετο εἰς τὸν μεγάλο καθρέπτην της ὅλη λάμψις καὶ φῶς, ἀναστέναζεν ἕνα στεναγμὸν ἀνακουφίσεως.

Ὁ ἄνδρας της, ὅταν ἔβλεπε, τῆς τὰ εἶχεν ἀπαγορεύσει ὅλα αὐτὰ τὰ ὡραῖα πράγματα. Δὲν τὴν ἤθελε νὰ κάθεται ὧρες τὸ βράδυ ἐμπρὸς εἰς τὸν καθρέπτη της, δὲν τὴν ἤθελε νὰ βάζῃ κόκκινους φιόγγους, δὲν τὴν ἤθελε νὰ πλύνεται καὶ νὰ πουδραρίζεται καὶ νὰ ἀλοίφῃ τὰ χείλη καὶ τὰ χέρια καὶ τὰ μπράτσα της μὲ μαλακτικὰ ἀρώματα.

Καὶ δι' αὐτὸ εἶχε βάλει μεταξὺ τοῦ δωματίου της καὶ τοῦ ἰδικοῦ του τὸ σαλονάκι, εἰς τὸ ὁποῖον ἔφεραν κάθε βράδυ ἕνα στρατιωτικὸ κρεββάτι, διὰ τὸν Μαρτέν. Ἔτσι ὁ Κύστας δὲν μποροῦσε νὰ παρακολουθῇ τὰς κινήσεις της καὶ οὐὲν ἠμποροῦσε νὰ φαντάζεται ὅτι εἶχεν ἐπανέλθει εἰς τὰς συνηθείας τῆς ζωῆς της, ὡς κόρης. Τὸν ἐκαλονύκτιζε πάντοτε εἰς τὸ σαλονάκι, πρὶν νὰ ἀποσυρθοῦν εἰς τὰ δωμάτιά των μὲ ἕνα καλὸ καὶ εὔθυμο γέλοιο, μὲ μιὰ σύστασιν εἰς τὸν Μαρτὲν νὰ τῆς κτυπήσῃ ἐὰν ὁ Στέφας ἤθελε τίποτε, ὕστερα ἀπὸ μίαν ἐπιθεώρησιν τυπικὴν εἰς τὰ τοῦ ὕπνου του. Τὸν ἐφιλοῦσε τρυφερώτατα, τοῦ ἐχάϊδευε τὰ μαλλιά, τοῦ διηγεῖτο τίποτε νέον, εἴτε ἀπὸ ἐντυπώσεις τοῦ πόκερ της, εἴτε ἀπὸ κουσκουσουργιὲς ποῦ ἐμάνθανε τὴν ἡμέραν, τοῦ ἔλεγε πράγματα εὐχάριστα καὶ συμπαθητικὰ διὰ τὴν μὶς Ἐδῖθ, καὶ τὸν ἄφινε νὰ καταλάβῃ, πόσον τὴν συμπαθοῦσε, διότι τὸν ἐδιεσκέδαζε· καὶ ἔπειτα ἔφευγε, διότι ἐνύσταζε πολύ, ἐνῷ ὁ Μαρτὲν ἠκολούθει τὸν κύριόν του, γιὰ νὰ τοῦ διαβάσῃ τὴς βραδεινές του ἐφημερίδες καὶ ἔπειτα νὰ τὸν βάλῃ νὰ κοιμηθῇ.

Καὶ ὅλα αὐτὰ τώρα θὰ ἔπρεπε νὰ ἀλλάξουν μὲ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Ἀμερικανῶν καὶ τὴν ἐρήμωσιν τοῦ ξενοδοχείου. Καὶ παρεπονεῖτο εἰς τὸν ἰατρὸν καὶ τοῦ ἐζητοῦσε ἐπίμονα νὰ τῆς δώσῃ καμμίαν ἰδέαν.

Ἀκολουθήσετε τοὺς Ἀμερικανοὺς εἰς τὸ ταξείδι των, εἶπεν ὁ γέρων καθηγητὴς ἀστεϊζόμενος. Θὰ περάσετε καὶ ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου θὰ ἰδῆτε καὶ τὴν Ἄννα, τὴν καϋμένην. Εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἄννας, τὰ μάτια τῆς Ἀμάλιας ἐφωτίσθησαν. Ἡ Ἄννα! ναί! μάλιστα! Ἡ Ἄννα ἦτο ὅτι τῆς ἐχρειάζετο τὴν στιγμὴν αὐτήν. Ὁ Στέφας τὴν ἐσυμπαθοῦσε τόσον. Ἦτο τὸ παλαιόν του φλέρτ. Καὶ ἦτο καλή, τιμία, μὲ αἰσθήματα τόσον ὡραῖα. Ἦτο ἡ πλέον ἀκίνδυνος γυναῖκα, ποῦ ἠμποροῦσε νὰ ἔχῃ κοντά της

Ἀλλ' ἐφοβήθη νὰ εἰπῇ τὴν σκέψιν της εἰς τὸν ἰατρόν. Εἴξευρε πόσον καὶ ἐκεῖνος ἀγαποῦσε τὸ πτωχὸ κορίτσι καὶ πόσον ἤθελε νὰ τὴν προστατεύσῃ καὶ νὰ τὴν ἰδῇ εὐτυχισμένην.

Ἀλήθεια! Τί γίνεται ἡ καϋμένη ἡ Ἄννα! Ἐγὼ ὕστερα ἀπὸ τὸ τηλεγράφημα ποῦ μοῦστειλεν, ὅταν ἔπαθεν ὁ Στέφας καὶ ἀπὸ τὸ γράμμα της ἐκεῖνο τὸ ὅλο πόνον καὶ συμπάθειαν δὲν τῆς ἔγραψα. Εἶμαι τόσον ἄτακτη εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν μου!

Τί νὰ γίνεται; εἶπεν ὁ γιατρός. Ὅτι γίνονται ὅλα τὰ δυστυχῆ πλάσματα ποῦ κάμνουν τὴν ζωήν των ὑποφερτὴν μὲ τὴν ἐργασίαν. Σπουδάζει νοσοκόμος καὶ ἀκολουθεῖ καὶ μαθήματα ἰατρικὰ εἰς ἕνα μεγάλο γυναικεῖο ἰνστιτοῦτο τοῦ Λονδίνου. Μένει πάντοτε μὲ τὴν καλὴν ἐκείνην κυρίαν, τῆς ὁποίας διδάσκει τὰ ἀνηψάκια καὶ καθὼς μοῦ γράφει ἡ ζωή της περνᾶ χωρὶς χαράν, ἀλλὰ καὶ χωρὶς ἀγωνίας πλέον. Ἡ μητέρα καὶ ἡ γρηὰ μάμμη της ἀπέθαναν, ὥστε δὲν ἔχει πλέον νὰ φροντίζῃ διὰ κανένα.

Ἡ Ἀμάλια ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν ἰατρὸν τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἄννας. Θὰ τῆς γράψω χωρὶς ἄλλο, εἶπε· τὴν καϋμένη! Πόσον καλὴ ἦτο μαζή μου καὶ πῶς τὴν ἀμέλησα! Καὶ ἀφοῦ ἐσημείωσεν εἰς τὸ καρνέ της τὸν δρόμον καὶ τὸν ἀριθμὸν ποῦ τῆς ἐχρειάζετο, ἐσηκώθη καὶ ἐκαλονύκτισε τὸν γέροντα φίλον της. Πρέπει νὰ ἡσυχάσω, εἶπεν ἐνωρὶς ἀπόψε, διότι χθὲς δὲν ἐκοιμήθηκα ὅλην τὴν νύκτα.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ Ἐφημερὶς «Τελευταῖαι Εἰδήσεις τοῦ Μονάχου» ἐκθέτουσα τὰς κρίσεις αὐτῆς περὶ τῶν κατ' Ἰανουάριον τρ. ἔ. ἐν τῇ αὐτόθι Καλλιτεχνικῇ Ἐκθέσει (Kunstverein) ἐκτεθέντων ἔργων γράφει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Τὰ τοπία τῆς Ἑλληνίδος ζωγράφου, δος Σοφίας Λασκαρίδου, δύνανται νὰ καταλεχθῶσι μεταξὺ τῶν μᾶλλον διακρινομένων ἔργων τῆς ἑβδομάδος αὐτῆς. Εἶναι ἰδίως ἄξια προσοχῆς δι' ἣν προξενοῦσιν ἐντύπωσιν δροσερότητος καὶ διαυγείας· οἱ χρωματισμοὶ εἶναι φαιδροὶ καὶ λεπτοί· τὸ δὲ σύνολον αὐτῶν ἐμφαινει βαθεῖαν παρατήρησιν καὶ ἰδιάζουσαν ἀντίληψιν τῆς φύσεως».

Τῇ 10)23 Δεκεμβρίου ἡ δικηγόρος κ. Ναθαλία Μισὲλ ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Μικτοῦ Δικαστηρίου τοῦ Καίρου ὡς συνήγορος ἰθαγενοῦς τινος Ἀβδὲλ Νεγκὶπ ὀνόματι, ἐμπόρου, κατηγορουμένου ἐπὶ δολίᾳ χρεωκοπίᾳ.

Ἡ κυρία Μισὲλ ἔφερε τὴν δικηγορικὴν τήβεννον ἄνευ τοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς

. Ἡ κυρία συνήγορος ὑπερήσπισε τὸν πελάτην της μετὰ θάρρους καὶ δεξιότητος, κατώρθωσε δὲ νὰ πείσῃ τὸ δικαστήριον, ὅτι δὲν εἶναι ἔνοχος δολίας χρεωκοπίας, ἀλλὰ χρεωκοπίας ἁπλῆς μετ' ἐλαφρυντικῶν μάλιστα περιστάσεων· οὕτως ὥστε κατεδικάσθη εἰς ἁπλοῦν πρόστιμον 100 γ. δ. καὶ τὰ ἔξοδα τῆς δίκης.

Μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως ὁ προεδρεύων τοῦ Δικαστηρίου κ. Νάϋολμ ἀπηύθυνε πρὸς τὴν κ. δικηγόρον τὴν ἑπομένην ὡραίαν προσφώνησιν:

«Τὸ Δικαστήριον εἶνε εὐτυχὲς ἀπευθῦνον πρὸς ὑμᾶς τὰ συγχαρητήριά του διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ τὸ τάλαντον, τὸ ὁποῖον ἐπεδείξατε ἐν τῇ ὑπερασπίσει τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Εἶνε δὲ τόσῳ μᾶλλον εὐτυχές, καθ' ὅσον ὁ θεσμὸς τῶν Μικτῶν Δικαστηρίων τῆς Αἰγύπτου ἔχει ὡς ἀποστολὴν τὴν πρόοδον καὶ τῆς προόδου ταύτης τεκμήριον εἶνε καὶ ἡ ἐμφάνισις ἀπὸ τοῦ δικηγορικοῦ βήματος γυναικὸς δικηγόρου. Καὶ τοῦτο ἐπετελέσθη ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τῆς Αἰγύπτου, τῆς ὁποίας τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον διαφέρει καθ' ὁλοκληρίαν τοῦ τῆς Εὐρώπης καὶ ἥτις εὑρίσκεται κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐν περιόδῳ πλήρους ἀναπτύξεως, ἥτις μεγάλως ἐνισχύεται διὰ τῆς παρουσίας ὑμῶν ἐνταῦθα».

Τοὺς λόγους τούτους τοῦ κυρίου Προέδρου, ἐκάλυψαν τὰ παρατεταμένα χειροκροτήματα πάντων τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ.

ΧΟΡΟΙ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ὁ χορὸς τοῦ Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων ἦτο καὶ ἐφέτος ζωηρότατος, ὅπως πάντοτε, μὲ κόσμον ἐκλεκτόν, πρωτοστατούσης τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας, ἥτις δεικνύει ἐξαιρετικὸν ἐντελῶς ὑπὲρ τοῦ Ἀσύλου ἐνδιαφέρον. Αἱ εἰσπράξεις ἀνῆλθαν εἰς δρ. ὀκτὼ χιλ. περίπου, μ' ὅλον ὅτι προηγήθησαν τοῦ ἐφετεινοῦ χοροῦ πλῆθος φιλανθρωπικῶν ἑορτῶν καὶ ἐσπερίδων.

Ἐν γένει ἡ χορευτικὴ κίνησις ἐφέτος εἶναι ἀρκετὰ ζωηρά, διὰ πρώτην δὲ φορὰν ἐδόθη χορὸς καὶ εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Διαδόχου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐθαυμάσθησαν αἱ μεγαλοπρεπεῖς αἴθουσαι, ἡ ὡραία διάταξις καὶ κλασικῶς αὐστηρὰ ἐπίπλωσις καὶ ἡ ἁβρὰ φιλοξενία τοῦ Διαδόχου καὶ τῆς πριγκηπίσσης Σοφίας.

Ἐπίσης εἰς τὸ μέγαρον τοῦ πρίγκηπος Νικολάου ἐδόθησαν τὰ δύω τελευταῖα Σάββατα χοροὶ μὲ μετημφιεσμένας μόνον κεφαλάς, εἰς κύκλον στενὸν προσκεκλημένων. Ὅ,τι νέον, ὡραῖον καὶ ἐκλεκτὸν ὑπάρχει εἰς τὰς Ἀθήνας ἀντεπροσωπεύθη εἰς τοὺς χοροὺς αὐτούς, οἱ ὁποῖοι παρουσίαζαν ἕνα θαυμασίως καλλιτεχνικὸν σύνολον, πρωτοστατοῦντως εἰς αὐτὸ τοῦ οἰκοδεσπότου, ὁ ὁποῖος τὸ α' Σάββατον εἶχε μετεμφιεσθῇ εἰς καλλιτέχνην.

Ἰδιωτικοὶ μεγάλοι χοροὶ δὲν ἐδόθησαν πολλοί, συγκεντρώσεις ὅμως ὡραῖαι καὶ τέϊα καὶ μπρὶτζ πολλά, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀποκρηάτικη κίνησις νὰ εἶναι ζωηρὰ καὶ εὔθυμος. Τὰ δύω τρία Κυριακάτικα μπρὶτζ τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Μαυρομιχάλη διεξήχθησαν μὲ μεγάλην ζωηρότητα, χάρις εἰς τὴν φιλόφρονα φιλοξενίαν τῶν οἰκοδεσποτῶν

Εἰς τὴν ἀποκρηάτικην ζωηρότητα συνετέλεσε πολὺ καὶ ἡ θεατρικὴ κίνησις μὲ τὸν θίασον τῆς κ. Cora Laparcerie, ἡ ὁποία ἔπαιξεν εἰς τὸ Βασιλικόν, καὶ τὴν Βιενέζικην ὀπερέττα. ἡ ὁποία παίζει εἰς τὸ Δημοτικόν. Ὁ θίασος τῆς πρώτης πολὺ καλὸς εἰς τὸ σύνολόν του ἤρεσε καὶ ἐχειροκροτήθη. Ἡ κ. Κόρα Λαπαρπερὶ πολύ, πολὺ καλὴ καὶ ὡς ὑπόκρισις καὶ ὡς παραστατικόν. Σῶμα μὲ γραμμὰς ἀγάλματος. Ὁ σύζυγός της κ. Richepin ἔκαμε μίαν ὡραίαν διάλεξιν εἰς τὸν Παρνασσὸν περὶ Παρισινῆς γυναικός, μετ' αὐτὴν δὲ ἐπαίχθη καὶ μονόπρακτος κωμωδία, χαρακτηρίζουσα τῆς Παρισινῆς αὐτῆς τὴν φιλαρέσκειαν, ἀστασίαν καὶ ἐλαφρότητα.

Ἡ Βιενέζικη ὀπερέττα ἂν καὶ ἔχει πολλοὺς θιασώτας, εἶναι ὅμως μετριωτάτη εἰς τὸ σύνολόν. της. Αἱ ἰδικαί μας θεριναὶ ἐπιθεωρήσεις εἶναι ἀναντιρρήτως ὡραιότεραι, καλαισθητικώτεραι καὶ *σεμνότεραι*.

Τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον εἰς τὰς Ἀθήνας ἀργεῖ ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸν τῆς ζωηρότητος. Ἔξω ὅμως εἰς τὰ κέντρα ὅπου παίζουν αἱ πρωταγωνίστριαί μας ἔχουν μεγάλην ἐπιτυχίαν, καὶ δρέπουν, φαίνεται, δάφνας καὶ λίρας, αἱ εὑρισκόμεναι εἰς τὴν Τουρκίαν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ Κυβέλη φαίνεται ὅτι εἰργάσθη καλά. Μετὰ τὴν περίοδον τῶν Πατρῶν, ἔδωκε σειρὰν παραστάσεων εἰς Ζάκυνθον, ὅπου ἔπαιξε καὶ τὴν Φωτεινὴν Σάντρη τοῦ κ. Γρ. Ξενοπούλου. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν Ζακυνθίων διὰ τὸ Ζακυνθινῆς ὑποθέσεως ὡραῖον ἔργον ὑπῆρξεν ἀπερίγραπτος. Ἡ Κυβέλη ἀπεθεώθη καὶ ὁ συμπατριώτης τῶν Ζακυνθίων συγγραφεὺς δὲν ἐπρόφθανε νὰ λαμβάνῃ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα.

Παρομοίαν ἐπιτυχίαν εἶχαν καὶ τὰ *Τρία Φιλιὰ* τοῦ κ. Χρηστομάνου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἐπαίχθησαν ἀπὸ τὴν δα Μαρίκαν Κοτοπούλη. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ πλήθους ἦτο ἀκράτητος, ἡ δις Κοτοπούλη ἐπευφημήθη πολὺ καὶ τηλεγραφήματα ἔφθασαν, ἀγγέλλοντα εἰς τὸν τόσον συμπαθῆ διὰ τοὺς ἔξω καὶ ἔσω Ἕλληνας συγγραφέα τὴν θριαμβευτικὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου του

Τώρα νέα πολλὰ ἔργα ἑτοιμάζονται διὰ τὸ βραβεῖον Γλυμενοπούλου ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Δραματικῆς Ἑταιρείας, μεταξὺ τῶν ὁποίων, κατὰ ρητὸν ὅρον τοῦ διαθέτου, θὰ διεξαχθῇ ὁ διαγωνισμός. Τὰ ἔργα θὰ γίνωνται δεκτὰ μέχρι 1ης Μαΐου, καὶ ἐπιτροπὴ

ἐξ ἑνὸς μέλους τῆς Ἑταιρείας καὶ δύω ἐκτὸς αὐτῆς θὰ προκρίνῃ τὰ καταλληλα διὰ διαγωνισμόν. Τοιαῦτα θὰ εἶναι ἀνὰ τρία δράματα καὶ κωμωδίαι πολύπρακτοι καὶ ἀνὰ τρία ἐπίσης μονόπρακτα. Πολυάριθμος ἐκ θεατῶν ἐπιτροπὴ θὰ κρίνῃ τὸ καταλληλότερον ἀπὸ κάθε κατηγορίαν. Τὰ βραβεῖα εἶναι τέσσερα, δύο ἐκ χιλίων διακοσίων πενῆντα δρ. διὰ τὰ δύω πολύπρακτα, δρᾶμα καὶ κωμωδίαν, καὶ δύω ἐκ πεντακοσίων δρ. διὰ τὰ δύω μονόπρακτα, δρᾶμα καὶ κωμωδίαν.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ

Ἤρχισαν καὶ αἱ προαγγελθεῖσαι φιλολογικαὶ ὁμιλίαι τοῦ Παρνασσῦ μὲ συρροὴν πολλοῦ κόσμου κυριῶν, διότι οἱ ἄνδρες καὶ ἐδῶ, ὅπως καὶ εἰς τὸ Ὠδεῖον εἶναι πολὺ ὀλίγοι, χαρακτηριστικὸν καὶ αὐτὸ τῆς ἐποχῆς. Τὸ πρῶτον Σάββατον ὡμίλησαν οἱ κ.κ. Μπ. Ἄνινος, Νιρβάνας, Τσοκόπουλος ἀνέγνωσε στίχους του καὶ ὁ κ. Πολέμης. Ὁ πρῶτος ὡμίλησε περὶ ἑνὸς κομήτου ποῦ ἐφάνη πρὸ χρόνων εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, ὁ δεύτερος περὶ λογοπλοκῆς καὶ ὁ τρίτος περὶ τραγουδιῶν τοῦ δρόμου. Βεβαίως ὁ νεωτερισμὸς μὲ τὰς ὁμιλίας αὐτὰς τοῦ ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας παρουσιάζει κάποιαν φιλολογικὴν πρωτοτυπίαν καὶ εἶναι συμφωνότερος μὲ τὸ ἀψίκορον τῶν ἀκροατῶν τῆς ἐποχῆς, δὲν ἐπιτρέπει ὅμως εἰς τὸν ὁμιλητὴν νὰ ἀναπτύξῃ παρὰ ἀτελῶς τὸ θέμα του. Ἐν τούτοις καὶ οἱ τρεῖς ἀνέγνωσαν πολὺ νόστιμα πραγματάκια, τὸ τοῦ κ Νιρβάνα δὲ ἦτο πολὺ ἐνδιαφέρον κοὶ τοῦ κ. Τσοκοπούλου πολὺ εὔθυμον καὶ διασκεδαστικόν.

Τὸ δεύτερον Σάββατον ὡμίλησαν οἱ κ. κ. Καμπούρογλους, Σπανδωνῆς, Δημητρακόπουλος καὶ ἀνέγνωσε στίχους του ὁ κ Στρατήγης. Ὁ κ. Καμπούρογλους ὡμίλησε περὶ τῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας μητροπόλεων τῶν Ἀθηνῶν, ὁ κ. Σπανδωνῆς περὶ χορῶν, καὶ οἱ δύω συντομώτατα, ἀλλὰ μὲ ἁπλότητα καὶ ἀφέλειαν, γνωρίσματα ἰδιαίτερα τῶν καλῶν ὁμιλητῶν. ποῦ ἀποφεύγουν τώρα πλέον τὸν στόμφον καὶ τὴν ἐξεζητημένην φρασεολογίαν τοῦ παρελθόντος. Τοῦ κ. Δημητρακοπούλου ἡ ὁμιλία περὶ **γλωσσικῶν Ἑλληνικῶν ἰδιωμάτων** ἦτο κάτι ἄρτιον καὶ πολύ, πολὺ ἐνδιαφέρον. Ἡ ἀνάγνωσις δὲ μιᾶς ἐπιστολῆς Ρουμελιώτη λοχίου διὰ τὴν παραμονὴν τῆς πρωτοχρονιᾶς καὶ ἑνὸς ποιήματος τοῦ Λασκαράτου, μὲ προφορὰν τελείως ρουμελιώτικην καὶ Κερκυραϊκὴν καταδιεσκέδασε τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος ἐχειροκρότησε πολὺ τὸν ὁμιλητήν.

Αἱ ὁμιλίαι τοῦ Ὠδείου ἐξακολουθοῦν κάθε Δευτέραν μὲ τὴν ἰδίαν πάντοτε συρροὴν κόσμου καὶ ἐπιτυχίαν τῶν ὁμιλητῶν. Ὁ κ. Hochepied τοῦ Monde Hellenique ὡμίλησε μὲ πολλὴν χάριν καὶ ἁπλότητα περὶ τῶν γυναικῶν εἰς τὸ ἔργον τοῦ Musset καὶ ἀνέλυσε τοὺς γυναικείους χαρακτῆρας τοῦ Γάλλου ποιητοῦ μὲ πολλὴν τέχνην καὶ εὐφράδειαν, καταχειροκροτηθείς.

Ὁ κ. Λάσκαρης ὡμίλησε περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου ἀπὸ τοῦ 1830 καὶ ἀνέφερεν ἀνέκδοτα θεατρικά, τὰ ὁποῖα ἐσκόρπισαν εὐθυμίαν καὶ ἱλαρότητα πολλὴν εἰς τὸ ἀκροατήριον. Ἄλλως τε καὶ ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὸ θέμα του ἦτο πολὺ ἔξυπνη μὲ σειρὰν καλαμπουριῶν περὶ τοῦ κ. Παππᾶ τοῦ ἱδρυτοῦ τῶν φιλολογικῶν αὐτῶν ὁμιλιῶν.

Ἐτελείωσαν καὶ ἐπιστημονικαὶ κατὰ Τετάρτην διαλέξεις τῶν κ. κ. Σάββα, Δαμβέργη καὶ Μέρμηγκα, πρακτικώταται διὰ τὸ κοινὸν καὶ ἰδίως διὰ τὰς μητέρας αἱ ὁποῖαι τὰς παρηκολούθησαν μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον.

Ὁ κ. Δαμβέργης ὡμίλησε περὶ δηλητηριάσεων καὶ προχείρων ἀντιδότων, ὁ κ Σάββας περὶ προφυλάξεως ἀπὸ τὰς μολυσματικὰς νόσους καὶ ὁ κ. Μέρκηγκας περὶ προχείρου βοηθείας ἐν περιπτώσει τραυματισμοῦ.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Μπισκότα. 100 δρ. φαρίνα γαλλική, 100 δρ. ζάχαρη καὶ τὰ κίτρινα τριῶν αὐγῶν. Ἀνακατόνετε ὅλα μαζή. Κτυπᾶτε εἰς ἀφρὸν τὰ ἄσπρα τῶν αὐγῶν καὶ τὰ προσθέτετε. Ἁπλόνεται εἰς μίαν λαμαρίνα ἕνα ἄσπρο χαρτὶ βουτυρωμένο, σχηματίζετε τὴν ζύμην σας εἴτε κουλουράκια, εἴτε ὅτι ἄλλο σχῆμα θέλετε καὶ στέλλετε εἰς μέτριον φοῦρνο.

Ἄλλο εἶδος. 1 ὀκὰ καλὴ εὐρωπαϊκὴ φαρίνα, τὴν σοριάζετε, κάμνετε μία τρύπα εἰς τὸ μέσον καὶ εἰς τὸ μέσον βάζετε 100 δρ. κρέμαν βουτύρου, τὴν ὁποίαν σᾶς ἑτοιμάζει ὁ γαλατᾶς σας καὶ ὀλίγο ἁλάτι. Μαλάσσετε τὴν φαρίνα μὲ τὸ βούτυρο καὶ σχηματίζεται ζύμην, τὴν ὁποίαν ἀφίνετε νὰ ἡσυχάσῃ μισὴ ὥρα. Προσθέτετε ἔπειτα 150 δρ. βούτυρο εἰς τὸ μέσον τῆς ζύμη σας, τὴν ὁποίαν ζυμόνετε, ἀνοίγετε ὀλίγο ὡς εἶδος πήτταν, διπλώνετε εἰς τέσσαρα, ἐπαναλαμβάνετε 2 – 3 φορὲς τὸ ζύμωμα καὶ δίπλωμα αὐτό, καὶ πλάθετε τὰ μπισκότα σας εἰς ὅ,τι σχῆμα θέλετε. Τὰ ἀλοίφετε μὲ αὐγὸ καὶ τὰ στέλλετε εἰς τὸν φοῦρνο.

Ἄλλο εἶδος. Λυώσετε 60 δρ. φρέσκο βωδεινὸ βούτυρο, προσθέσετε εἰς αὐτὸ 125 δρ. φαρίνα, 150 δρ. ζάχαρη, τὸ ἐξωτερικὸ κίτρινο μισοῦ λεμονιοῦ τριμμένο, 1 κουταλιὰ ἀνθόνερο, 1 κουταλιὰ κονιάκ, καὶ 9 κρόκους αὐγῶν. Ζυμόνετε τὸ μίγμα σας ἕως ὅτου συσσωματωθῇ ἐντελῶς, προσθέσετε τοὺς 9 κρόκους τῶν αὐγῶν, κτυπημένους εἰς ἀφρόν, ἀλοίφετε τὸ ταψὶ μὲ βούτυρο, στρώνετε μέσα τὸ μῖγμα καὶ τὸ ψήνετε εἰς τὸν φοῦρνο. Ἐὰν τὸ βάλετε εἰς φόρμαν γίνεται κέϊκ. Ἠμπορεῖτε νὰ κάμετε καὶ τὸ ἥμισυ, ἢ τὸ τέταρτον τῆς δόσεως.

ΚΥΡΙΑ ἡλικιωμένη, πολὺ ἀνεπτυγμένη, ζητεῖ οἰκίαν εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἀναλάβῃ τὴν μελέτην καὶ φροντίδα μικρῶν παιδιῶν, ἀντὶ τροφῆς μόνον καὶ κατοικίας.